

Upravištvu Ljubljana Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123 3124,
3125 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor Grajski trg 7
— Telefon št. 2455
Podružnica Celje Kucenova ulica 2
— Telefon št. 190
Računi pri pošti čez zavodih Ljub-
ljana št. 11 842 Praga čisto
78 180 Wien št. 105 241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122 3123 3124 3125 3126 Maribor
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Pred odločitvijo o naši zvezi z morjem

Pred veliko nočjo je bila objavljena in uveljavljena uredba z zakonsko močjo o štirimilijardnem investicijskem posojilu. Po uredbi se bo poldruga milijarda posojila porabila za gradnjo novih železniških prog. Ker bo prvi obrok posojila vsekakor razpisan v par mesecih, je pričakovati, da bo še prej torej v najkrajšem času izdelan tudi podrobni program, katera železniška in druga javna dela bodo z investicijskim posojilom izvršena. Zato je razumljivo, da so tudi slovenske težnje po izpolnitvi naše železniške mreže stopile znova v ospredje javnega zanimanja, saj bo zopet za dolgo vrsto let odloženo vse, kar sedaj ne bo sprejeto v program.

Železniški načrti se navadno povsod uresničujejo le polagoma in postopno. Od spočetka projekta do njegovega uresničenia minejo mnogokrat tudi desetletja. Prav nič drugače ni v naši domovini. Imamo mnogo projektov, lepih in vsestransko ustreznih, toda zaradi pomanjkanja sredstev ostajajo le na papirju. Po mnogoletnem oklevanju je bil tudi v Jugoslaviji izdelan izgradnjeni načrt za železniško omrežje. Okrog 2000 km novih prog vsebuje uredba o gradnji novih železnic. Nekaj se jih že gradi, druge so šele v načrtu. Danes gradimo skupno okoli 420 km prog od tega 290 km normalnega in 130 km ozkega tira. Po programu imajo biti še letos dovršene normalnotirni progi Sevnica-Tržišče (12 km) in Požarevac-Kučev (72 km) ter ozkotirne proge Bileća-Nikišić (71 km) Ustinača-Foča (71 km) in Metković-Plöče (23 km).

Med programi, ki jih uredba še določa, o katerih pa še ni gotovo, kdaj se bodo začele graditi, je za nas najvažnejša proga Črnomelj-Vrbovsko. Kinaj da Sloveniji tako potrebno najkrajšo zvezo z morjem. Ne da se zanikati, da bi tudi druge projektirane proge ne bile važne za gospodarstvo naše države. Proga Črnomelj-Vrbovsko pa je brez dvoma med najvažnejšimi in najnujnejšimi ne samo zaradi tega, ker Slovenija tako malo participira pri izgradnji naše železniške mreže, temveč tudi in zaradi tega, ker je splošno gospodarstvenega stališča. Mnogo važnih in tehničnih stvari je bilo o njej že napisanih, same resne ugotovitve po revijah in listih glede njenega pomena za gospodarstvo dravske banovine in Primorja, zlasti pa za razvoj naše severne luke Sušaka. Zato ne nameravamo o tem več razpravljati, ker bi mogli samo ponavljati že stokrat povedane stvari.

Toda z vidika ne smemo izpustiti tudi velikega mednarodnega pomena, ki bi ga imela proga Črnomelj-Vrbovsko v zvezi s progo Sevnica-Tržišče, ki se že gradi. Sami na sebi sta obe progi po dolžini kratki, saj merita skupno le 58 km dolžine, toda odprli bosta dvojno važnih neposrednih mednarodnih zvez preko Slovenije k morju in povezali v Sloveniji troje dosedaj ločenih progovnih skupin v celoto. Priključek na skrajni severozahodni postaji Jesenice na avstrijsko, odnosno sedaj nemško omrežje v smeri proti osrčju Nemčije, proti Švici in Franciji ter zveza pri Mariboru v smeri na Dunaj, Čehoslovaško, Poljsko in vzhodno Nemčijo bosta ustvarila važen železniški sistem mednarodnega pomena.

Sušak bi mogel v nekaj letih znatno povečati svojo vrednost kot turistično in trgovsko mesto. Z dovršitvijo železnice Sevnica-Tržišče in Črnomelj-Vrbovsko bo povezan s svojim oddaljenjšim zaledjem s tremi glavnimi prometnimi žilami. Tolikšnega mednarodnega pomena vse ostale proge, ki so danes v gradnji ali uvrščene v državni gradbeni razpored, nimajo in nikdar ne bodo imele.

Dravska banovina je najmanj agrarna banovina v Jugoslaviji; ima pa prav gotovo najbolj razvito industrijo, rudarstvo, obrtnost in turistični promet, pa tudi prav ugodne pogoje za nadaljnji razvoj teh gospodarskih panog. Na eni strani potrebuje zveze po jugoslovanskem ozemlju do najbližje domače luke za izvoz svojih fabrikatov in polfabrikatov; na drugi strani pa bo po morskem poti in krajši železniški zvezi omogočen cenejši dovoz raznih potrebnih surovin zlasti za njeno železarsko, kemično in tekstilno industrijo. Vrh tega vodi najkrajša pot na jugoslovansko Primorje iz Velike Nemčije in Čehoslovaške preko Jesenic in Maribora na Sušak.

Vse to dovolj jasno govori, da je po dveh desetletjih projektiranja in razpravljanja še skrajni čas za odločitev in izvršitev. Odločitev bo padla, ko bo objavljen razpored železniških prog, ki so bodo gradile iz novega investicijskega posojila. V dravski banovini gotovo ni razumnega gospodarja, ki ne bi smatral izvršitve tako pomembnega dela za eno naših prvih potreb. Tudi na osrednjem državnem vodstvu sta bila pomen in potreba železnice Črnomelj-Vrbovsko že ponovno priznana in izvršitev tudi že

PRED ZANIMIVIM ZASEDANJEM DRUŠTVA NARODOV

**Švica postavlja na dnevni red priznanje „popolne nevtralnosti“
Neguš hoče biti zastopan**

Zeneva, 22. aprila. b. Majsko zasedanje sveta Društva narodov bo, kakor izgleda, zelo zanimivo in skoraj senzacionalno. Včeraj je namreč generalno tajništvo prejelo tri note katerih vsaka zase predstavlja senzacijo. Predvsem se doznava, da je Švica v formalni obliki sprožila vprašanje priznanja „popolne nevtralnosti“, ki naj se postavi na dnevni red sedanjega zasedanja. V noti, ki jo je v imenu zveznega sveta predložil generalnemu tajništvu zvezni svetnik Motta zahteva Švica priznanje svoje nevtralnosti „v okviru Društva narodov“. Nota bo v kratkem objavljena.

V krogih Društva narodov ni švicarski korak nikogar presenetil. Kakor je znano, je že ob poslednjem jubilejnem zasedanju sveta DN Švica skupno s Švedsko, Norveško, Finsko, Holandsko, Dansko in Belgijo

zahtevala, da ji Društvo narodov prizna nevtralnostni položaj vsem tem državam v svojem okviru. Vprašanje je bilo predloženo v proučitev posebnemu odboru, v katerem sta pa angleška zastopnika zunanji minister Eden in lord Cranborne dosegla preložitve zadevnih razprav na kasnejši čas. Med tem je Eden odstopil in vse navedene države pričakujejo, da bodo v njegovem nasledniku lordu Halifaxu našle večje razumevanje za svoje zahteve. Razen tega se je med tem položaj Švice zaradi znanih dogodkov znatno poslabšal, tako da je postalo vprašanje švicarske nevtralnosti zelo pereče, kar uvidevajo tudi v ženevskih krogih. Na drugi strani ni nobenega dvoma, da je švicarska pobuda v nasprotju z načelom o kolektivni varnosti, ki je osnova pakta DN, tako da bi upoštevanje švicarskega predloga bi-

stveno premenilo osnove ženevske ustanove in bi se spet pojavilo v ospredju vprašanje revizije tako zvanega sankcijskega člena pakta DN (čl. 16). V svoji noti Švica izrecno poudarja svojo željo, da se jo osvobodijo dolžnosti in obveznosti po tem členu, ter da se ji prizna „integralna nevtralnost“ v vsakem pogledu, zlasti v pogledu možnosti prehoda tujih armad preko njenega ozemlja.

Drugo noto je poslal bivši abesinski cesar Haile Selasije, ki sporoča generalnemu tajništvu, da bo na osnovi pravic, ki mu jih daje pakt DN, v kratkem sporočil imena svojih zastopnikov na majskem zasedanju sveta DN, češ, da mora biti v svetu vselej zastopana tudi država, o kateri se razpravlja. Ker bo na majskem zasedanju postavljeno na dnevni red med drugim tudi abesinsko vprašanje, ima

Abesinija pravico do svojih zastopnikov v svetu DN. Haile Selasije je svojo noto poslal iz Batha na Angleškem. Generalni tajnik DN Avenol je pismo, s katerim je potrdil prejem cesarjeve note in v katerem sporoča, da jo je sporočil vsem članicam DN v proučitev, naslovil na »gospoda zunanjega ministra Abesinije« v Bathu. Po tem sodijo, da bo na majskem zasedanju sveta DN zastopan tudi zastopnik abesinskega cesarja.

Tretjo noto je vložila angleška vlada. Ta nota je naperjena proti Japoncem, vendar je bolj teoretična, kakor praktična. Pomena. Nota je uradno naslovljena na »razoročitveno konferenco«. V njej opozarja vlada na oba londonska pomorska sporazuma iz leta 1936 in 1937 o gradnji linijskih ladij in pripominja, da je Japonska to določbo londonskega sporazuma prekršila v pogledu tonaze linijskih ladij. Ker so angleški protesti v Tokiju ostali brez odmeva, je angleška vlada prisiljena opozoriti na to pomanjkljivost Društva narodov.

Tako so že sedaj v ženevskih krogih prepričani, da bo 101. zasedanje sveta DN v maju letošnjega leta eno izmed najbolj zanimivih v poslednjem času, saj bodo na dnevnem redu vsa poglobljena pereča vprašanja sedanje dobe.

Druga etapa v Rimu

**Včeraj so bila oficijelno otvorjena pogajanja med Italijo
in Francijo za ureditev medsebojnih odnosov**

Rim, 22. aprila. br. Danes dopoldne ob 10. je bil v zunanem ministertvu prvi oficijelni sestanek med odpravniki poslov francoskega poslanstva Blondelom in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. S tem sestankom, ki je trajal dve uri in pol, so bila oficijelno otvorjena pogajanja med Italijo in Francijo za normalizacijo medsebojnih odnosov.

Kakor se doznava v poučenih rimskih krogih, sta grof Ciano in odpravnik poslov Blondel na današnjem sestanku razpravljala o izjavi, ki jo nameravata podati italijanska in francoska vlada še pred sestankom sveta Društva narodov 9. maja v Ženevi. V tej izjavi si bosta Italija in Francija priznali in medsebojno zalamili svoje interese na Sredozemskem morju in v severni Afriki. Francoska vlada bo razen tega zagotovila italijanski vladi, da bo na zasedanju sveta Društva narodov podpirala angleški predlog glede priznanja okupacije Abesinije, italijanska vlada pa bo dala svečano zagotovilo, da ne zasleduje v Španiji in španskih kolonijah nikakih teritorialnih ciljev. Skupna izjava naj ustvari potrebno psihološko razpoloženje za nadaljnja pogajanja, ki se bodo nadaljevala še le po zasedanju sveta Društva narodov okrog 15. maja, ko bo imenovan novi francoski poslanik v Rimu, ki bo akreditiran pri italijanskem kralju in abesinskem cesarju, s čimer bo Francija oficijelno priznala italijanski imperij. Enak korak bo istočasno napravila tudi Anglija, ki bo svojega poslanika lorda Perthia nanovo akreditirala.

V rimskih krogih so z razvojem pogajanj v Francijo zelo zadovoljni ter izražajo prepričanje, da bodo pogajanja naglo končana, ker gre zgoraj za tehnična vprašanja, dočim bistvenih sporov, ki bi jih bilo treba urediti, med obema državama sploh ni.

Hiter zaključek pogajanj

Rim, 22. aprila. br. Popoldne sta se odpravnik francoskega poslanstva Blondel in zunanji minister grof Ciano ponovno sestala. Nocojšnji »Giornale d'Italia« piše v zvezi s tem, da so navodila, ki jih je dala francoska vlada svojemuo poročalcu v Rimu, mnogo enostavnejša, kakor se je pričakovalo. Francoska vlada je mnenja, da bi bilo popolnoma odveč, če bi se vodila pogajanja glede vprašanj, ki so že načelno rešena z italijansko-angleškim sporazumom. Zaradi tega bodo pogajanja znatno olajšana in zaključena mnogo prej, kakor pa se je prvotno računalo.

Bojzen v Parizu zaradi abesinskega problema

Pariz, 22. aprila. br. Današnji pariški tisk smatra rimski sestanek odpravnika poslov Blondela z italijanskim zunanjim ministrom za srečen pričetek pogajanj za obnovo prijateljskih odnosov med Francijo in Italijo. Listi pa kažejo precejšnje vzemirjenje glede ureditve abesinskega problema v Ženevi. Zvedelo se je namreč, da namerava bivši abesinski cesar poslati v Ženevo svojo delegacijo. Tega mu ne morejo zabraniti, ker je Abesinija formalno še vedno polnopraven član Društva narodov. Za izključitev Abesinije je potreben soglasen sklep, česar pa ne bo mogoče doseči, ker bo abesinska delegacija nastopila proti temu. Tudi glede stališča Rusije vlada velika negotovost. V pariških krogih računajo s tem, da bo Rusija v Ženevi nastopila proti priznanju italijanskega imperija, kar bi prekršilo vse načrte Anglije in Francije. Izhod bodo našli na ta način, da bodo z večino glasov sprejeli sklep, ki bo priporočal članicam Društva narodov, naj obnove normalne odnose z Italijo. Davi so se razširile alarmantne vesti, da namerava Rusija izstopiti iz Društva narodov. Popoldne je rusko poslanstvo izdalo komuniké, v katerem označuje vse te vesti za popolnoma izmišljene.

V svrhu ureditve teh vprašanj odputuje jutri generalni tajnik Društva narodov Avenol v Pariz in London, kjer se bo posvetoval s francoskimi in angleškimi državnimi uradniki. Vse to govori, da bo gradnja te proge na enem prvih mest v razporedu za sredstva iz novega investicijskega posojila.

žavniki glede načina procedure za ureditev abesinskega problema.

Nocojšnji pariški listi poročajo, da bodo skušali bivšega abesinskega cesarja potolažiti na ta način, da mu bodo zagotovili precej visoko letno apanažo, ki bi jo v enakih delih prispevala Italija, Anglija in Francija. Na vsak način pa sta Pariz in London odločena dokončno likvidirati abesinski problem, da bi ne oviral več razvoja normalnih odnosov med velicami.

Rimski glas o pogajanjih

Pariz, 22. aprila. h. O današnjem razgovoru francoskega odpravnika poslov Blondela z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano poroča agentura Radio iz Rima: Francosko poslanstvo v Rimu je v teku noči dobilo instrukcijo francoske vlade in Blondel more sedaj italijanski vladi predložiti francoske predloge za dogovor, ki so političnega in tehničnega značaja. V političnem oziru se nanašajo na splošne interese Francije v Sredozemskem in Rdečem morju. Rimski vladi bo lahko dala Franciji ista jamstva kot Veliki Britaniji. Glede španskega vprašanja so v Rimu mnenja, da bi italijansko-angleška ureditev tega vprašanja mogla ugodno vplivati tudi na ureditev tega problema med Italijo in Francijo. Med tehničnimi problemi je zlasti vprašanje italijanske propagande v francoskih kolonijah. Ker potovanje grofa Ciana v Tirano in prihod Hitlerja v Italijo ne dopuščata mnogo časa za nadaljnja pogajanja, preden se sestane svet Društva narodov, se bodo tehnični problemi uredili šele kasneje.

Belisha v Rimu

Rim, 22. aprila. br. Angleški vojni minister je danes končal svoje inspekcijsko potovanje na Malti in se je popoldne z letalom odpravil v Rim, kamor je prispel proti večeru. Na letališču sta ga pozdravila državni tajnik italijanskega vojnega ministertva in angleški vojni ataše v Rimu. Jutri dopoldne se bo minister Belisha sestal z Mussolinijem.

Odločni ukrepi rumunske vlade

Bukarešta, 22. aprila. AA. (DNB) O pomembni seji vlade, ki je v noči od srede na četrtek podrobno razpravljala o notranje-političnem položaju, je bil izdan komuniké ki pravi med drugim:

Stranke »Vse za domovino«, skupina »Nadangel Mihael« in »Železna garda« so enkrat za vselej razpuščene. Notranji minister je bil pooblaščen, da lahko v mejah zakona o javni varnosti in zaščiti države odredi aretacijo vseh onih, ki bi kakorkoli prekršili odredbe omenjenega zakona ali pa bi postali splošno nevarni javnemu redu in interesom države. Vodilne osebnosti omenjenih strank in organizacij pridejo pred sodišče.

Nato pravi poročilo med drugim, da je Železna garda s svojimi grožnjami širila odpor proti državnim oblastem. V nekem pismu je objavila, da bo merilo za veličino njene zmage število grobov, ki jih bo pustila za seboj. Leta 1933 je kot žrtve Železne garde padel tedanji ministrski predsednik Duca. Iz zaplenjenega materiala se vidi, da je sistematično sabotalna delo državne policije in glavnega generalnega štaba. Pri Codreanu so našli listine, ki dokazujejo, da je stranka v kratkem času izdala za propagando nad 40 milijonov. Pri Codreanu so tudi našli dokumente, ki dokazujejo, da je bil v zvezi s sorodnimi ustanovami in strankami v tužini.

Protisovjetska zarota v Zunanji Mongoliji

Moskva, 22. aprila. b. Nekateri listi poročajo iz Mongolije, da se je tamkajšnjim oblastem posrečilo odkriti veliko protisovjetsko zaroto, ki jo so spleli japonski agenti. Vsi vodje zarote so bili aretirani. Podrobnosti niso znane.

Uspela reorganizacija kitajskega letalstva

Kitajske letalske sile presenečajo japonske strokovnjake, ki se boje, da bo vojna trajala dolgo

London, 22. aprila. b. Šele sedaj se je izvedelo, da je japonski vojni minister, general Sugijama, pred dnevi zaključil svoj štirinajstodnevni krožni nadzorni plet nad kitajskimi bojišči, da se na lastne oči prepriča o dejanskem položaju vojnih operacij. Ta vest potrjuje poročila o veliki zaskrbljenosti med Japonci zaradi naraščajočega kitajskega odpora, ki se je pokazal na vseh bojiščih in ki ga je pripisati predvsem uspehi reorganizaciji kitajskih bojnih sil. Japonski vojaški strokovnjaki so prišli do spoznanja, da nadaljnji uspehi japonske armade na azijski celini ne bodo več tako lahki in da utegne sedanja vojna trajati še zelo dolgo.

Ze povprečnemu opazovalcu se zdaj ne pričakuje, in izredno močni odpor kitajskih oddelkov veliko presenečenje, največje presenečenje pa vzbujajo uspehi kitajskega letalstva, ki so ga Japonci splošno močno podcenjevali. Kitajska letala, o katerih najprej ni bilo ne duha ne sluha, se sedaj bolj in bolj uveljavljajo v bojih in resno ogrožajo že skoraj vse japonske postojanke. Število strmoglavljenih japonskih letal je čimdalje večje.

Angleška vojaška revija »The Fighting Forces« objavlja v svoji aprilski številki zelo zanimive podrobnosti o reorganizaciji kitajskega letalstva. Ker ameriške tvornice letal po zakonu o nevtralnosti ne bi smele dobavljati svojih produktov kitajski armadi, so ameriški interesi sklenili s kitajsko vlado dogovor za postavitev posebne tvornice letal na kitajskih tleh. Kitajsko vrhovno poveljstvo se je odločilo, da zgradi sedaj 500 novih najmodernejših letal ameriške in kitajske proizvodnje. Letalske sile so sedaj razdeljene na tri glavne skupine: prva in najmočnejša je ruska skupina, ki jo vodi ruski pilot; z ruski letali in ki povsod nastopa strnjeno; druga skupina se imenuje »Nemarna legija« in jo v glavnem

sestavljajo ameriški prostovoljci, med katerimi je mnogo izkušenih vojnih pilotov; tretjo skupino sestavljajo kitajski letalci, izveščani od tujih instruktorjev. Vse te letalske sile so postale za Japonce velika nevarnost ne toliko po svojem številu kolikor po spretnosti napadov za hrbtno japonske armade, kjer je japonska ranljivost večja in nevarnejša.

Bitka pri Tajerčvangu

London, 22. aprila. br. Reuter poroča, da so Japonci na fronti proti Tajerčvangu poslali v boj 200.000 mož. Kitajci se odločno branijo in so kljub velikim izgubam odtržali vse svoje postojanke in prizadejali tudi Japoncem hude izgube. Južnovzhodno od Sansija se je razvila krvava bitka, v kateri so imeli Japonci 1.500 mrtvih in okrog 3.000 ranjenih.

Seja japonske vlade

Tokio, 22. aprila. br. Japonska vlada ima zadnje dni skoro permanentne seje, na katerih proučuje položaj na Kitajskem. Kakor poroča agencija Domei, se bo vlada jutri posvetovala o ukrepih, ki naj se izdajo, da se položaj na Kitajskem v vojaškem in političnem pogledu izboljša in uvrsti. Vojni minister, ki se je vrnil z inspekcijskega potovanja po Kitajski, je sestavil celo vrsto predlogov glede energičnih ukrepov, ki naj se nemudoma izdajo zlasti glede severne in srednje Kitajske. Med drugim zahteva: 1. Uspešne ukrepe, da se odstrani vlada maršala Čangkajskega. 2. Osnovanje organizacije, ki bo spravila v sklad kitajsko politiko z japonskimi cilji. 3. Potrebne ukrepe za priznanje novega, od Japoncev ustanovljenega režima na Kitajskem. 4. Takojšnje ukrepe, da se uredi notranje-politični položaj na Japonskem in zagotovijo nacionalna solidarnost, ki jo neobhodno narekuje vojaški položaj na Kitajskem.

O čem bodo razpravljali na londonskem sestanku

**Sodelovanje Francije in Anglije v Sredozemlju in
Srednji Evropi**

London, 22. aprila. o. V tukajšnji politični javnosti zmerom bolj narašča zanimanje za bližnje razgovore francoskih in angleških državnikov. Kakor poročajo današnji listi, bodo razgovori trajali 4 dni in se bodo nanašali na povsem določena vprašanja. O dnevnem redu konferenc sta se francoska in angleška vlada sporazumeli že po diplomatski poti.

Listi objavljajo danes naslednji program razgovorov:

1. Diplomatski odnosi med Francijo in Italijo 2. Vojaški sporazum med Francijo in Anglijo s posebnim dogovorom glede delokroga vojnih mornaric obeh držav ter njunega sodelovanja v primeru kake vojne 3. Srednjeevropski problem. 4. Zapadnoevropsko vprašanje 5. Abesinija 6. Odnosi Francije in Anglije do Italije glede na rimski sporazum in vpliv tega sporazuma na izvenkontinentalna področja Anglije in Francije 7. Španija

V okviru tega programa bodo, po zatrdilih dobro informiranih krogov francoskih in angleških državnikov, še prav posebej razpravljali o skupni oboroževalni politiki. Načrt obeh držav za oborožitev naj bi se medsebojno izpolnila. Predvsem naj bi se zgradilo nekaj novih tovarn za vojne potrebščine v južni Franciji. Skupno naj bi se nakup vale potrebne sirovine in izmenjavali naj bi se tudi kvalificirani delavci.

Poleg tega se bo v Londonu načelo tudi vprašanje francoskega finančnega položaja, zaradi katerega se je v zadnjem času omajal monetarni sporazum med Anglijo. Zedinjenimi državami in Francijo. Po ve-

steh, ki prihajajo iz Washingtona, se tam pripravljajo na devalvacijo dolarja. V zvezi s tem nameravajo Franciji in Angliji predložiti načrt novega valutnega sporazuma, na podlagi katerega naj bi se tudi Franciji omogočila nova devalvacija franka. Francoska vlada bi za to dobila na razpolago od tujih zavodov 20 milijard frankov, s katerimi bi se vsekakor zlahka obrnila finančne katastrofe, na drugi strani pa lahko krila vse svoje primanjkljaje in stroške, ki so po njenem oboroževalnem načrtu predvideni za narodno obrambo.

Chamberlain proti paktu štirih

London, 22. aprila. h. »Star« piše: Chamberlain namerava ustanoviti evropsko društvo narodov na podlagi pakta štirih velisil, v katerega bi se povabila tudi Sovjetska unija. Poročevalec »Prager Presse« doznava k tej in sličnim vestem naslednje: V krogih, ki imajo zveze z ministrskimi predsedništvom, menijo, da Chamberlain nikakor nima namena vrniti se zopet h koncepciji pakta štirih in da svoje orientacije v evropski politiki ni izpremenil in je tudi ne namerava izpremeniti tudi če bi se hitro sklenil dogovor med Francijo in Italijo. Z Nemčijo hoče angleška vlada kasneje razpravljati, in sicer najprej o konkretnih vprašanjih, ki se tičejo angleških in nemških interesov, ravno tako, kakor se je Chamberlain pozajal z Italijo. V splošnem so prizadevanja Chamberlaina po mnenju informiranih krogov bolj posvečena odstranitvi trenutnih nevarnosti v onih delih Evrope, kjer bi mogli izbruhniti konflikti.

Razširjenje odbora za postavitev spomenika kralju Aleksandru v Ljubljani

Ljubljana, 22. aprila

Po daljšem presledku — zadnja seja je bila 25. oktobra lani — se je danes v mestni zbornici vnovič sestel širši odbor za postavitev spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani. Kakor bo našim čitateljem še v spominu, je bil odboru s odlokom banske uprave z dne 12. decembra 1937 imenovan upravitelj s svetom, člani širšega odbora pa so se pritožili na upravno sodišče in s pismenim glasovanjem izvolili nov ožji odbor, ki mu predseduje direktor dr. Josip Pipenbacher.

Predsednik dr. Pipenbacher je v svojem poročilu navedel znane razloge, ki so akcijo za postavitev spomenika za nekaj mesecev zadržali. Poročal je nato o sporazumu, ki je bil sedaj dosežen z bansko upravo. Po sporazumu ostaneta v funkciji novo izvoljeni ožji in dosedajni širši odbor, ki pa naj se izpolnita še s štirimi zastopniki banske uprave, in štirimi zastopniki mestne občine. Banskoupravo naj bi zastopali ravatelj Hranilnice dravske banovine dr. Mirko Božič, ki naj bi bil tudi član ožjega odbora, tehnični svetnik inž. arh. Josip

Cernivec, prosvetni inšpektor Marko Bajuk in višji finančni svetnik Ignacij Štrela, mestno poglavarstvo pa mestni svetniki umv. prof. dr. Franc Stele, ki naj bi bil tudi član ožjega odbora, prof. dr. Silvo Kranjc, prosvetni inšpektor v p. Josip Wester in polkovnik v p. Viktor Andrejka. Banska uprava bo nato prekricala svoj odlok o upraviteljstvu in skrhstvu nabranega denarja in bo omogočila odboru in eksekutivi čim uspešnejše delo, odbor sam pa umakne nadzorstveno pritožbo in rekurz pri upravnem sodišču. Po rešitvi teh vprašanj bo omogočena skorajšnja postavitev dostojnega likovnega spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju.

Širši odbor je po kratki debati odobril kooptiranje zastopnikov banske uprave in mestne občine, ki v poslovnem in ožjem odboru doslej še nista bili uradno zastopani. Na koncu je predsednik sporočil še, da je ljubljanski pododbor Udruženja rezervnih oficirjev namesto odstopnega delegata Turela imenoval za svojega zastopnika Alfonza Lorgerja. Seja je v celoti trajala pol ure.

Napad na republikansko vojno luko Cartageno

Dve republikanski križarki in dva rušilca onesposobljeni za boj

Šibaltar, 22. aprila. o. Nacionalistična letala so sredi napada republikansko vojno luko Cartageno ter prizadejala hud udarec republikanski vojni mornarici, ki je bila naproti nacionalistični še zmerom v premoči. Kakor poročajo, so bili začasno popolnoma onesposobljeni za borbo križarki »Libertad« in »Mendez Munez« ter dva rušilca. Križarka »Mendez Munez« je bila tako hudo poškodovana, da je bržkone volče ne bodo mogli več popraviti. Na njej sta eksplodirala v strojem oddelku dva kotala in krovni oklep je bil na več krajih prebit. Križarka »Libertad« bodo morali najmanj 3 mesece popravljati. Nacionalisti so se na ta način maščevali za potopitev križarke »Baleares«, ki je bila njihova najboljša vojna ladja.

Zastoj na bojiščih

Pariz, 22. aprila. br. Po soglasnih vesteh iz obeh španskih taborov je zavladala danes na vseh španskih bojiščih tišina. V castiglijski pokrajini so francoski ustaviteli svojo ofenzivo zaradi preutrujenosti svojih čet, pa tudi zaradi ojačane podpore republikancev. Francoski naglašajo, da je odmor potreben, da pospravijo vojni plen in se utrdijo na novih postojankah.

Barcelona, 22. aprila. AA (Havas) Svoje uradno poročilo vojnega ministrstva pravi: Na vzhodni fronti, v odseku Lavoreia, so republikanske čete zavzele vasi Alen in Maloris in zapadle sovražnika z višin Sierra Enada. Na osrednji fronti smo vrgli dve minuti pri Casa Cuerte in ob poti v zahodni park Nacionalisti so se umaknili iz svojih utrjenih postojank. Na ostalih bojiščih se ni zgodilo nič novega.

Bogat plen nacionalistov

Saragosa, 22. aprila. AA. Zadnje dni so nacionalistične čete zaplenile na castelonski fronti tovarni avtomobil, na katerem je bilo

18 milijonov peset v srebru in zlatu. Denar so poslali iz Castelona v Barcelono, pa je prišel nacionalistom v roke o priliki nenadnega napada. Zaplenili so tudi več tovornih avtomobilov tujega porekla in štiri sovjetske tanke. V dolini Arane in v nekaterih drugih manjših dolinah ki so zdaj v nacionalističnih rokah so zaplenili milijon ovac, 100.000 koz in 5.000 konj.

Splošna mobilizacija v republikanski Španiji

Barcelona, 22. aprila. o. Republikanska vlada je proglasila splošno mobilizacijo. Obrambni odbor je izdal večerj uredbu, po kateri so dolžni prijaviti se pristojnim vojaškim oblastem vsi mladeniči, ki bodo z 28. t. m. dopolnili 18. leto.

Armačni proglaš generala Miaje

Madrid, 22. aprila. AA. (Havas) General Miaja in generalni komisar za vojsko Fernandez sta izdala na armado na vzhodni fronti proglaš, v katerem pravita med drugim: Vojaki! Umakniti se ne smete niti za korak. Vsako ped zemlje je treba braniti tako, kakor smo branili okolico Madrida. Vsak meter sovražnega napredovanja ograja naše življenje, našo neodvisnost in našo svobodo.

Obnova kontrole na francoski meji

Pariz, 22. aprila. o. »New York Herald« poroča v svoji pariski izdaji, da je francoska vlada končno pristala na obnovo mednarodne kontrole na francosko-španski meji. Francija se je za ta korak odločila zaradi pogajanj z Italijo. Zahtevu po kontroli je namreč postavila Italija in to v zvezi z ureditvijo prostovoljskega problema v Španiji.

Kaj je s Papenom?

Berlin, 22. aprila. br. Zadnje dni so se razširile alarmantne vesti, da je bil bivši nemški poslanik na Dunaju baron Papen aretiran. Te vesti sedaj uradno demantirajo in poročajo, da s mudi Papen na svojem posestvu v Pessaru. Uradno poročilo tudi zavrača vesti, da bi prišel Papen v nemščino in naglašajo, da dokazuje njegovo imenovanje za poslanca rajstega baš nasprotno. Res pa je, da je bil aretiran Papen par dni pred plebiscitom na Dunaju. Zaradi tega se bil Papen udeležil in se je začelso umakniti na svoje posestvo, ker s svojimi intervencijami ne motiti poteka, proti njegovemu tajniku uvedene preiskave. Zatrjuje se, da bo Papen v kratkem imenovan za poslanika v Ankaru.

Henderson obišče Prago

Praga, 22. aprila. b. Kakor se doznava, bo v kratkem obiskal Prago Arthur Henderson, eden izmed najaktivnejših voditeljev angleških laburistov in dober poznavalec mednarodnih problemov. Njegov obisk ne bo uradnega značaja, vendar bo Henderson uporabljal svoje bivanje v češkoslovaški pristojnici za obisk pri predsedniku dr. Benešu, razgovorjal pa se bo tudi s Henleinom, da se osebno informira o zahtevah sudetskih Nemcev.

Manjšinski kompromis v ČSR

Berlin, 22. aprila. o. Tukajšnji krogi z veliko napetostjo pričakujejo govor, ki ga bo imel vodja sudetskih Nemcev Henlein na nedeljskem zborovanju svoje stranke v Karlovih Varih. Splošno menijo, da bo tedaj prvič javno podal zahteve sudetskih Nemcev. Na drugi strani se je češkoslovaška vlada že docela pripravila na pogajanja z zastopniki nemške manjšine. Njen program za ta pogajanja predstavlja kompromis, ki ga bodo manjšinski zastopniki bržkone sprejeli. Po informacijah iz Pariza bo češkoslovaška vlada pritegnila k javni upravi nemške intelektualce, tako da bodo po uradih nameščeni v proporcijem razmerju s Čehoslovaki. Priznala bo enakopravnost nemščine in češčine v vseh manjšinskih krajih, nadalje šolsko avtonomijo ter zagotovila Nemcem večje gospodarske in socialne podpore.

Nov rumunski poslanik v Rimu

Bukarešta, 22. aprila. AA. Novi rumunski poslanik pri Kvintalu Zanfirescu bo prihodnji teden izročil svoje poveljnice kralju in cesarju Viktorju Emanuelu.

Beleške

Jovo Banjanin predsednik beogradske JNS

V četrtke zvečer je bila v Beogradu letna skupščina osrednjega odbora JNS za Beograd, Zemun in Pančevo. Občni zbor je otvoril in vodil dosedajni predsednik Bogoljub Jevtić, ki je za uvod podal pregledno politično poročilo. Z zadostnim glasom je ugotovil, da se strankine organizacije na beogradske področju aktivno delavne in da tudi število njihovih članov trajno narašča.

Ko so bila sprejeta poročila funkcionarjev, je g. Jevtić predlagal kandidato listo za novi odbor. Po njegovem predlogu je bil za predsednika soglasno in z veliki ovacijami izvoljen podpredsednik strankinega glavnega odbora g. Jovo Banjanin. Za podpredsednika osrednje beogradske organizacije JNS so bili izvoljeni odvetnik Dobro Bogdanović, upokojeni major Dragoljub Falgoric in industrijalec Stevan Ljvrenović. Za tajnika sta bila izvoljena likarar Jovan Viktorović in apokojni uradnik Mihaljo Ilić, za blagajnika pa zasebni inženir Jovan Simić.

Sapientni sat

Nismo mislili, da se bomo še enkrat povrnila na vprašanje ljubljanske Akademije znanosti in umetnosti. Znano je kako je »Slovenec« iz govora senatorja dr. Andjeliničeva izkonstruiral sovražen napad JNS proti novi Akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Mi smo takrat takoj ugotovili, da je senator Andjeliničev še sam najodličnejše zavrnili »Slovenca« natolcevanja, a glasilo Kopitarjeve ulice nas je nato oklevetalo, da lažemo, češ tega »ni v stenografskem zapisniku«. Mi te trditve nismo mogli takoj dokumentarno ovreči, ker stenografske beleške dotične seje še niso bile tiskane in objavljene. Medtem »Slovenec« večerj zopet ponavlja svojo bedasto klevečo. Zato naj danes navodimo iz stenografskega zapisnika seje senata z dne 25. marca izvajanja dr. Andjeliničeva.

»Gospodje senatorji, mi lahko vodimo borbo in ni potrebno, da smo ravno hiša lordov, ali potrebno je, da smo dom poštenih ljudi. To, kar hočem sedaj cmeniti, označuje nelojalnost, ki se je poslužuje v borbi proti nam. Jaz sem v debati omenil svoje stališče glede akademij znanosti in umetnosti. Imeli smo eno akademijo, osnovano od Strossmayerja Jugoslovnsko akademijo znanosti in umetnosti. Moje mišljenje, pred 10 leti, je bilo, da je treba to akademijo popolnoma reformirati, tako da postane akademija celega naroda. Jaz sem rekel, da bi se bili morali takrat obstoječi dve akademiji Srbska in Jugoslovnska fuzionirati. Smatral sem, da je akademija v Ljubljani posledica dejstva, da smo to opustili. Ako bi bili pravočasno izvedli, kar sem takrat predlagal, potem Akademija v Ljubljani ne bi bila potrebna. Sedaj pa, ko obstoja Jugoslovnska akademija v Zagrebu, ki je res po večini samo hrvatska, in obstoja v Beogradu Srbska akademija, nimam ničesar proti temu, da obstoja tudi slovenska Akademija v Ljubljani. Moje načelno stališče ostaja pri tem nespremenjeno.

Medtem pa so novine gospoda Smodeja objavile »JNS in gospod Andjeliničev« so proti slovenskemu narodu. Gospodje, imenujte se vi slovensko pleme ali slovenski narod, meni je to indiferentno. Toda rečem vam to, da jaz in mi vsi čutimo za slovenski narod isto tako kakor za srbski in hrvatski. Mi smo prvo Jugoslovenci in vse naše interese podpiramo temu velikiemu načelu jugoslovenstva.

Sapientni sat!

Nemci in Madžari v Jugoslaviji

Madžarski dnevnik »Uj Hírek«, ki izhaja v Somboru, je objavil uvodnik o posledicah avstrijske priključitve za madžarsko manjšino v Jugoslaviji. V uvodniku trdi list, da se pojavljajo v nemškem tisku vse bolj pogosto napadi na Madžare. Izdajajo se razni zemljevidi in spisi, iz katerih je razvidno, da žele gotovi krogi spraviti Madžare pod vpliv Nemcev. Nato »Uj Hírek« še nadaljuje: »Madžarska narodna manjšina v Jugoslaviji do sedaj ni neposredno občutila posledice te nove nemške taktike napram Madžarom. V zadnjem času pa je prišla nemška narodna manjšina v Jugoslaviji voditi proti madžarski narodni manjšini borbo, ki je ta ni zaslužila. Skoraj preko noči je prekinjeno stoletno prijateljstvo med obema manjšinama in obe postajata bolj in bolj nasprotnici. Če se bodo stvari tako razvijale tudi v bodoče, si bosta nujno postali huda sovražnika.«

Turneja dr. Markovića

Staroradikalni prvak dr. Laza Marković je imel pretekli teden stanke s svojimi somišljeniki v Sarajevu, Mostarju in Dubrovniku. V ponedeljek je prišel v Split in se tudi tam sestel z nekaterimi svojimi političnimi prijatelji. Kakor poročajo listi, pa je imel za časa svojega splitskega bivanja daljši razgovor tudi s senatorjem Grgo Andjeliničevom iz Dalmacije se je vrnil v Beograd preko Zagreba, kjer je v sredo obiskal dr. Mačka in druge predstavnik zagrebskega krila združene opozicije.

Spitskim novinarjem je dr. Marković o političnem položaju med drugim rekel, da bo bodoči razvoj političnih dogodkov v naši državi v mnogogled odvisen od stališča, ki ga bosta zavzela dr. Maček in njegova stranka napram gotovim neizbežnim dogodkom. Na vprašanje, ali misli pod »neizbežnimi dogodki« samo bližajoče se skupščinske volitve ali tudi kaj drugega, dr. Marković ni dal odgovora.

Nazori katoličanov na Francoskem

Eden številnih organov francoskih katoličanov »Temps present« objavlja uvodnik »Katoličanstvo nad strankarskimi boji«. V članku pravi med drugim: »Francoska katoliška hierarhija poudarja osnovno resnico, ki je stara kakor krščanstvo: Evangelijem označilo ni skladno z nobenim političnim načelom, z nobenim družabnim stanjem z nobeno posebno civilizacijsko obliko. Brez prestance opozarja tiste, ki naj razširjajo luč evangelija, predvsem pa duhovnike, da ne aneajo skruniti svoje službe z vmešavanjem v strankarske boje. Ni dosti, da se vera ne

Vedo, da lažejo

Prošli petek je »Slovenec« obnovil svojo staro intrigo, da bi »Jutrovi« lastniki radi list prodali. Mi seveda vemo, da je ta »Slovenčeva« trditev zavedno lažnja. Gospodje, ki to pišejo vedo, da lažejo. Mi smo kljub temu takoj drugi dan ugotovili, da »Jutro« ne more postati predmet nikakršnih poslovnih transakcij, najmanj pa še takih, ki bi se tikale njegovega programa in načel, ki jih zagovarja od prvega svojega izhajanja. Povedali smo nadalje, da je »Jutro« z organizacijo posebne zadruge »Napredni tisk« tudi za vso bodočnost zavarovano pred vsako spekulacijo. Pozvali smo vodstvo Katoliškega tiskovnega društva, ki je dejanski lastnik »Slovenca«, naj nažene »Slovenčev« redakcijo, da odgovori jasno na vprašanje: Kdaj in komu so lastniki »Jutra« prodajali »Jutro«? Kdo je mogel »zaključiti« posel, ki bi spravil »Jutro« v njegovo last, ali mu vsaj omogočil, da spremeni »Jutrov« program in njegovo stališče?

Trajalo je teden dni, preden se je »Slovenec« zopet oglašil. Namesto da nam da jasen odgovor na naše vprašanje, kdo je prodajal »Jutro«, nas je napotil, naj si iščemo informacijo pri g. Ribnikarju. To so znane metode klevetnikov, ki pridejo v zagato in si potem ne vedo pomagati. Na naše vprašanje, komu je bilo »Jutro« na prodaj, pravi »Slovenec«, da krogom, ki so zelo blizu JRZ. Kateri krogi so blizu JRZ? Mi jih ne poznamo. Ako »Slovenec« hoče le delikatno opisati, da je to sama JRZ, potem ga vprašamo: komu hoče navestiti, da je »Jutro« na prodaj isti gospodi, ki njega samega komandira?

Znana stvar je, da se glasilo Kopitarjeve ulice poslužuje brez vsakih skrupulov tudi falzifikatov. In tako se nihče ne more čuditi, če je svoje laži o prodaji »Jutra« poskušalo utemeljiti s trditvijo, da bi hoteli dr. Kramerja in njegovi prijatelji vstopiti v društvo gospoda Petra Rešetarja in Frtačkuga Gustina! Kot »dokaz« navaja govor dr. Kramerja v senatu, kjer je baje »na neprikrit način sebe in to, kar mu še politično sledi, ponujal sedanjemu režimu, oziroma JRZ«.

Kolikor besedi, toliko laži. Kaj je dr. Kramer govoril v senatu? Dejal je v seji 23. marca »Mi jugoslovnski nacionalisti zahtevamo, da se pred narod jasno in odkrito postavijo glavna vprašanja naše nacionalne in državne politike in se mu omogoči, da svobodno reče svoje besede. Pod vlado nacionalne solidarnosti, ki ne bi mislila na stranke, temveč na narod in državo, bi morali pristopiti k obnovi disciplinirane demokracije, ki v okviru elementarnih državnih in socialnih interesov dopušča svobodno razpravo naših narodnih, političnih, gospodarskih in kulturnih problemov. Tak režim nacionalne solidarnosti bi mogel naglo izdelati in izvesti demokratski volilni zakon na osnovi tajnih volitev s proporcem in čim večjimi volil-

Meddržavni teniški dvoboj v Zagrebu

Zagreb, 22. aprila. V Zagrebu se je danes pričel meddržavni teniški dvoboj za srednje-evropski pokal. V gosteh so Madžari. Danes sta bili odigrani prvi dve single tekmi. Borba se je zaključila z rezultatom 1:1. V prvi današnji tekmi je nastopil Dallos proti Kukuljeviću. Rezultat je bil 6:2, 1:6, 7:9. Tedaj se je tekma prekinila, ker si je Dallos poškodoval nogo in so ga morali prepeljati v bolnico. Tako je Dallos izgubil točko, ne pa igre. V drugem singlu je Gabory premagal Palado.

Nesreča slovenskega monterja v Mladenovcu

Beograd, 22. aprila. o. V Mladenovcu se je danes pripetila huda nesreča. Neki tamkajšnji lekarnar je pozval iz Maribora monterja za strelivo Aleksandra Lankija, da bi mu popravil strelivo, ki ga je imel na peljanega na kupolo svoje vile, a se mu je pred dnevi pokvaril. Monter se je res spravil na kupolo, nenadoma pa je pri delu omahnil in padel 25 m globoko na cementni tlak. Dobil je hude poškodbe na glavi, zdrbol si je prsni koš in hudo poškodoval tudi žolodec. V naglici so ga prepeljali v beogradske bolnišnice, kjer si pa zdravniški oštinjo zamaž prazdevaljo, da bi ga ohranili pri življenju.

Artur Krupp umrl

Berndorf, 22. aprila. w. Na svojem gradu je danes ponoči umrl veleindustrijalec Artur Krupp. Bil je star 82 let.

Uvedba delovne obveznosti v Avstriji

Dunaj, 22. aprila. br. Uradno objavljajo, da se s odlokom državnega notranjega ministra s 1. oktobrom t. l. uvede tudi v Avstriji delovna obveznost. Vsi nemški zakoniti in izvršeni določbe, ki se nanašajo na delovno obveznost, se s istim dnem razširijo na vse ozemlje nekdanje Avstrije.

ukvarja a politiko, ravnanje njenih vodij mora postaviti to resnico pred vsake obič.

»Temps present« (Sedanji čas) je, kakor rečeno, glasilo francoskih katoličanov. Pri nas je gornji članek zabeležila krščanska »Glasila« »Delavske pravice«. Priprani pa smo, da ga bomo kmalu brali tudi v »Domoljubu« in »Slovenskem gospodarju«, pa moramo celo v »Slovenec«.

Dr. Maček proti antisemitizmu

Beogradske »Narodne novine«, ki prvičjo v naslovu, da so »neodvisne informativne tednik«, objavljajo izjavo dr. Mačka o antisemitizmu. Dr. Maček je dejal med drugim:

»Hrvat ne sovražno Židov. Svetovna demokracija ne pozna antisemitizma, ki ga ustvarjajo reakcionarni pokreti. Antisemitizem je smešen in neobičajen pojav, ki stremi za tem, da se naprti Židom krivica za vse nevednosti v življenju. Židovske nevednosti nikjer ni in je samo halucinacija gotovih krogov. Zato antisemitizem med Hrvati ne more obstojati.«

Kaj pač bo dejala na to izjavo »Mlada Hrvatska«, ki tako navdušeno podpira politiko dr. Mačka, a obenem enako navdušeno pridiguje križarsko vojno proti Židom?

nimi okrožji povezanimi, v eno državno volilno edinicno. To je pogoj za konsolidacijo našega političnega življenja. Pri takih volitvah bomo došli čisto situaciji in globoko sem prepričan, da bo narodno predstavništvo, ki bi izšlo iz takih volitev pod vodstvom nepartijske, objektivne vlade, z uspehom moglo sodelovati na integralnem reševanju našega notranjega problema. Toda, gospodje, dokler je na krmilu ta režim ne moremo pristopiti k reševanju kateregakoli nujnega in neodložljivega narodnega ali državnega vprašanja.

Poročevalec večine, senator Smodej je v svojem zaključnem poročilu odbijal idejo dr. Kramerja, češ da bi formiranje koncentracijske vlade v sedanjem trenutku »moglo pokvariti prijateljske odnose« med našim državo in nemškimi rajhom ter ustvariti atmosfero nezaupanja. »Govornik JRZ se je tudi sicer izrazil proti koncentraciji in je poudaril, da JNS ni pripravna za koncentracijo, kar je zaslui v dobi boja za konkordant dokazala. Dr. Kramer: »Napravite koncentracijo brez nas.« Smodej: »Potem pa ni koncentracije. Povrh veste tudi to, da dr. Maček odbija vsako sodelovanje. Vi zahtevate koncentracijo, da bi nekaj drugega dosegli, to je, da bi sami prišli na oblast.«

Tako se je torej dr. Kramer ponujal režimu in JRZ in ta njegova izvajanja so dokaz, da hočejo lastniki »Jutra« list prodati JRZ in še sami vanjo vstopiti.

Ker je »Slovenec« v svoji notici napisal, naj vprašamo gospoda Ribnikarja, ali je prodajal svoj delež pri »Jutru« ali ne, nam g. Ribnikar pošilja prepis pisma, ki ga je poslal redakciji »Slovenca«. V tem pismu piše, da je »započel in tudi v Beogradu sprožil... akcijo za politično pomirjenje in sporazum med Slovenci v cilju obče narodne koncentracije in da se je »pri dotičnih razgovorih pretresalo tudi vprašanje, ali bi se moglo »Jutro« pritegniti k sodelovanju«. Pri tem da so se ventilirale razne kombinacije, toda, da bi »Jutro« postalo glasilo JRZ, tega da ni nihče želel, niti misli. G. Ribnikar izjavlja, da svojega deleža pri »Jutru« ni prodajal in pravilno poudarja, da »tudi v slučaju, če bi on svoj delež prodal ali celo prodal, s tem »Jutro« kot tako še ne bi bilo naprodaj.«

Nam o vsej tej akciji g. Ribnikarja ni bilo niti znan, in g. Ribnikar trdi samo resnico, ako izjavlja, da njegova akcija nima nobene zveze z JNS ali z gospodom Kramerjem. »Slovenec« naj si tudi zapíše za uho, kar pravi g. Ribnikar, da karkoli bi on s svojim deležem pri »Jutru« napravil, to ne bi moglo spremeniti utrjenega stanja pri našem listu, ki nikdar ne bo opustilo svojega programa in nikdar ne bo nikomur in za nobeno ceno naprodaj. Gospodje naj kupujejo kar hočejo, toda vedo nam, da so tudi stvari, ki se kupiti ne dajo.

Razdejanje po potresu v Turčiji

Ankara, 22. aprila. br. Šele sedaj, ko je potres že popolnoma prenehal, se je dalo ugotoviti, da je katastrofa mnogo večja, kakor pa se je prvotno domnevalo. V potresnem ozemlju je 38 mest in vasi popolnoma razdejanih, 340 drugih mest in vasi pa je hudo prizadetih. Število uničenih domov gre v tisoče. Nad 50.000 ljudi je ostalo brez strehe. Število smrtnih žrtev v vsakim dnem narašča. Pri razkopavanju razvalin so ugotovili, da so ponekod našle smrt cele družine. Uradno ugotovljeno število smrtnih žrtev že daleč presega 1.000, a še vedno narašča. V potresnem ozemlju so nastale ponekod široke razpoke, na mnogih krajih pa so se pojavili vroči vrelci, iz katerih v debelih curkih brizga vreča voda visoko v zrak. Potresni sunki so danes popolnoma prenehal, še vedno pa se čuje zamolklo podzemsko bobnenje.

Potres v Dubrovniku

Dubrovnik, 22. aprila. o. V Dubrovniku je bil danes potres. Prvi sunki so se pojavili okrog 13.30. Bili so občutni, vendar niso napravili nikake škode. Potres je povzročil med prebivalstvom mnogo vznemirjenja, ki se je pogojevalo v večernih urah. Potres je z malimi presledki trajal nekaj minut.

Šahovski turnir v Ljubljani

(Glej tudi 5. stran)

Pri večernem nadaljevanju nedokončanih partij se je Nedeljković brez boja vdal dr. Vidmarju. Dr. Trifunović je v 43. potezu remiziral s Furlanijem. Steiner je izvrstno igral kontinuo in Broderja premagal. Partija med Szabojem in Kostićem je bila ponovno prekinjena. Szabo je v nadaljevanju naredil hudo napako in ima zdaj Kostić kmeto več in v najslabšem primeru remis. Kostić je bržkone s tem postal najverjetnejši zmagovalac turnirja.

Stanje po XI. kolu: Kostić 8 (1), Szabo 7 in pol (1), dr. Tarkatower 7 in pol, dr. Trifunović 6 in pol, dr. Astaloš 6 (1), Pirc 6, Steiner, dr. Vidmar 5 in pol (1), Vidmar ml. 5 in pol, Broder 5, Foltys 4 in pol (1), Nedeljković 4 in pol, Furlani, Tot 4, Prein-falk 3, Sorli 1 (1).

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Severna in Južna Evropa eta pod vplivom več presip, ki povzročajo nekoliko naraščanja toplot, zraven pa pretežno oblačnost z dežjem in snegom v vsej Evropi. Na britanskem otočju in v Rusiji vlada dokaj toplo vreme. V Jugoslaviji pretežno oblačno sredi države in v severnih krajih; tam dežuje in sneži. Deloma oblačno v zahodnih krajih, jasno v južnih predelih. Toplota je nekoliko padla v večernih krajih in poskočila v južnih. Najvišja toplota Plevlje —5, najvišja Mostar 15 stopinj.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno z dežjem v zahodni, delno oblačno v vzhodni polovici; tam bo tudi nekoliko nočnega mraza za toplota bo padla.

Zagrebska: Oblačno, deževno, v zapadnih krajih tudi sneg. Temperatura bo padla.

Dunajska: Ponoči še mraz, po dnevi topleje, sprmenljivo oblačno, po večini pa že jasno.

Dolenjsko uničujejo vremenske neizgode

Sadna in vinska letina uničena — škode je nad 5 milijonov din

Novo mesto, 22. aprila. Malokatera pokrajina naše ožje domovine je v teku zadnjih 10 let doživela toliko elementarnih neizgode kakor naša Dolenjska, predvsem s še novomeški okraj, ki šteje po najnovjšem ljudskem štetju 54.145 duš. Po lanskem velikem neurju in nalihi, ki so povzročili v vsej prostorni pokrajini veliko pustoš in škodo na poljskih pridelkih in poslopih, je vse, kar je od tega še ostalo, pokončala strahovita teča. Ubogi kmetovalec je v svoji veliki stiski, upal, da se bodo nekateri posevki kasneje še popravili, vendar je bila tudi ta njegova zadnja nada pokopana, ker je pritisnila močna vlaga in zakrivila gnitje. Posledice teh katastrof kakršnih ljudje ne pomnijo 50 let se kažejo v velikem pomanjkanju. Nešteto kmetijskih družin v našem srezu mora zaradi pomanjkanja dobesedno stradati. Razume se seveda, da pri takih razmerah tudi nimajo denarja za obutev in oblačila. Takih bednih družin je polno po vsem našem srezu.

Ce se napotijo v Podgrad, Brusnice, Gabrje, Stransko vas, Koroško vas ali pa od teh vasi oddaljene Ajdovce, Hinje, Ambrus in tako dalje, povsod ista slika bede. Bedo opažajo na ljudeh, poslopih,

njihav in vrtovih. To vse je posledica elementarnih neizgode, ki leto za leto uničujejo našemu marljivemu kmetu pridelke. Naš srez je imel v zadnjih 10 letih zaradi raznih elementarnih neizgode za blizu 39 milijonov dinarjev škode in samo v lanskem letu za preko 14 milijonov.

Naj omenimo primer, kako veliko pomanjkanje trpi prebivalstvo najmanjše kmetijske občine Prečnje, ki šteje le okrog 3000 duš. Ljudje iz te občine so bili prisiljeni, da se obvarujejo gladi, dvigniti iz svoje hranilnice v Prečnji v nekaj mesecih okoli 70.000 dinarjev. Vsa ta vsota, ki je pri tako malim številu prebivalstva razmeroma velika, je šla izključno za nabavo najnujnejših živil. V tem pogledu ni nič boljše, če ne še slabše, v ostalih občinah.

Veliko upanje teh krajev so bili letošnji zgodnji pridelki, ki so kazali najboljše. Sprito tega so imeli posestniki že računati, koliko jim bo vrglo za prvo silo zgodnje sadje. Na žalost pa je tudi ta prvi up šel po vodi, ker je vse uničil mraz, ki je po prejšnjih toplih dnevih zdaj pritisnil z vso ostrino. Dolenjska je to pot zaradi mraza in siane znova kruto prizadeta. Uničene so naše krasne vinorodne

gorice, Trška gora, Grčevje, Šmarjeta in Bela cerkev in kraji Smihel-Stopiče, Orhovica, Brusnja in drugi. Vse zlahtno trsje, ki je imelo že visoke pogankje, je uničila slana Dosej je uradno ugotovljeno, da je ugonobljeno za 15.000 do 20.000 hl pričakovane letine. Uničeni so orehi, breskve in marelice. Po več krajih je slana ugonoblja tudi hruške, češnje in češnje, od katerih so se nadejale prve pomoči predvsem posestniki v Brusnjah in Tolstem vrhu. Uradno ocenjena škoda zaradi zmanjšane pridelka znaša 2 milijona dinarjev, skupna škoda z uničenim trsjem pa dosega celih 5 milijonov. Sicer je možnost, da bo vinska trta iz rezervnih očes se obrodila, vendar bo brez dvoma pridlek kvalitativno in kvantitativno mnogo slabši. Pri sadju pa je vsak popravek za letošnje nemogoč. Ker traja mraz še dalje, termometer je v četrtek zjutraj kazal 1 stopinjo pod ničlo, obstoji bojazen tudi za ostalo sadje, ki je zdaj v najlepšem cvetju. Zaradi mraza je vsa rast v zastoju. Na vse te katastrofe gleda naš dolenjski kmetovalec z velikim obupom, ker se mu ni od nikoder nadejati posebne pomoči, ki jo je nujno potreben. Oblastva naj store, kar je mogoče, da se pomore bednemu prebivalstvu Dolenjske.

ro razpečavata železo, ki ga jima pošilja trdka s tovornim avtomobilom in ki ga prevaža v Celje navadno ponoči. Iz tega skladišča sta nato razpečavala blago na vse strani, zlasti pa v Celju in celjski okolici.

Največ nakradenega blaga sta oddala Prvi slovenski železnici na Kralja Petra cesti v Celju. Haberl, ki je izučen v železni stroki, si je po temeljitom ogledu Mestnega mlina napravil nekaj cenik, v katerem je označil blago in skalkuliral cene tako, da so bile približno za 20% nižje kakor v trgovinah. Nato je obiskal razne trgovce in obrtnike in jim ponujal blago. Izdajal se je za zastopnika trdke Branko Vojnovič v Zagrebu in zatrjeval, da kupuje njegova trdka železo iz konkurnih mas po nižnjih cenah in ga torej lahko prodaja nekoliko ceneje nego druge trgovine. Haberl in Bianki sta skoraj sedem mesecev opravljala svojo dobičajno obrt. Železo sta razpečavala podnevi po najetih vozniških ter z ročnimi vozički in s kolesi. V noči od 15. na 16. decembra 1937 so bile tatvine razkrite. Neke železničarje so zasledili tatova ravno v času, ko sta nosila blago iz skladišča. Storitca sta pustila blago in poletela. O tem je bila obveščena celjska policija, ki je kmalu razčistila zadevo in ugotovila krivce.

Ugotovljeno je, da znaša vrednost blaga, ki sta ga dobavila Haberl in Bianki trdki Prva slovenska železnica v Celju, 49.236,84 din. Devetimi manjšimi trgovcem in obrtnikom v celjskem okrožju pa sta dobavila blago v skupni vrednosti 11.500,78 din. Blago, ki sta ga ukradla v zadnji noči in sta ga morala pustiti na kraju samem, je vredno 1.160 din. Vrednost ugotovljenega ukradenega blaga znaša torej 61.987,62 din. Škoda pa je gotovo še večja, ker sta Haberl in Bianki brez dvoma razpečavala ukradeno blago še drugim osem, ki pa niso znane.

Franjo Starec in Vinko Zuraj zanikata sleherni krivdo. Priznavata, da sta kupovala od Haberla železnino, trdita pa, da jima nepošteni izvor blaga ni bil znan.

Razprava, ki ji je predsedoval a. o. s. Brečko, je trajala od 8 do 13.30. Haberla in Biankija je zagovarjal odvetnik g. dr. Serbec, Starec pa odvetnik g. Stante. Izpovedi priš so pokazale, da Starec in Zuraj v resnici nista vedela, da sta kupovala ukradeno blago.

Haberl je bil obsojen na 4 leta robije, 400 din povprečnine in izgubo častnih pravic za dobo 4 let, Bianki na 2 leti in pol robije, 400 din povprečnine in izgubo častnih pravic za dobo 2 let, Zuraj in Starec pa vsak na 1.200 din denarne kazni in 100 din povprečnine.

Sredi noči ga je ubilo v kamnolomu

Našli so zadušenega pod bremenom kamenja

Sava, 22. aprila. Zgodnji domačini, ki so šli po opravkih na Ponoviče in v Litijo, so opazili v kamnolomu Mačkovnj blizu Save sumljiv nered. Kup gramoza je zapiral glavno cesto, ob robu kamnoloma so ugledali suknjic in klobuk, delavca pa nikjer. Brž so se pričeli vpraševati, kam je zginil delavec, ki je že dalje časa tamkaj napravljajl gramoze. V tistem je že opazil nekdo, da gleda izpod kupa kamenja čevlji. Ljudje so zasumili, da se je zgodila nesreča, pričeli so odmetavati kamenje in pod kupom so našli zdrobljenega delavca. Kmalu se je pojasnila vsa nesreča. Pred tedni je bil zaposlen pri nekem litijem podjetniku, ki je dobavljal sreskemu cestnemu odboru gramoze, 73-letni Ignac Demec iz Prapreč v Temniški dolini. Ko je bila dobava izpolnjena, Demec ni našel nikjer drugega zasluzka. Zato je na svojo roko pripravljajl gramoze, ki bi ga lahko vnovčel šele pri jesenskih licitacijah. Demec je bil pri delu sila marljiv. Od ranega jutra do kasne noči je bil v kamnolomu. Često so ga videli, da je napravljajl gramoze tudi do desetih ponoči, če je bila le kaj svetla noč.

Tudi sredi noči je navezal neki Savičan, ki je šel mimo kamnoloma, razgovor z Dem-

com. V šalj ga je naganjal spat, pa je Demec kakor v opravilo povedal, da bo pripravil vse potrebno in se to noč odkušil veliko skalo in si tako pripravil potrebno množico gradiva za naslednji dan. Kakor sodojo, je Demec kasno v noč prižgal razstreljivo. V temni noči ni mogel hitro z nevarnega kraja. Velika skala se je prehitro odkrula, razletela in ga pokopala, da se je siromak zadušil. Zjutraj so Demca položili v krsto in ga odpeljali v Litijo. Ker pa leži kamnolom Mačkovna na ozemlju tukajšnje fare, so ga spet prepeljali nazaj in so ga položili v mrtvašnico, za primr, da bodo pristojna oblastva uvedla kako preiskavo ali obdukcijo.

Demec a je v gramoznici tudi sam kuhl. V njegovi shrambi so našli nekaj mesa, zavite moke in kos kruha. Njegova žena, ki ji je 50 let, živi v Temniški dolini in ga je tu večkrat obiskala. Z marljivim možem sta si prihranila kakor pri podedu ljudi, kakih 50 jurjev, da bi prežvela stara leta brez morečih skrbi. Pokojnj Demec je bil sin delavskih staršev v Ameriki, pa ga je vlekla želja v rojstni kraj staršev in je ostal kot delavec v domačem srezu, kjer ga je sredi delca zadela smrt.

Veliko tihotapstvo, velika globa

Ljubljana, 22. aprila

Organi carinarne na Rakeku so te dni odkrili veliko tihotapstvo, v katero je zapleten lastnik znane urarne in draguljarne Pred škofijo 15, Ivan Pakiž.

Cariniki so bili že delj časa pozorni na urarja, ki je pogostokrat potoval v Trst, pa so ga osumili, da tihotapi zlatnino. V sredo ob 20.30 se je Ivan Pakiž s tržskim brzcem vračal preko Rakeka v Ljubljano. Ko so mu cariniki preiskali prtljago, niso našli ničesar sumljivega, a ko so se obrnili še k njegovemu plašču, so pod podlogo našli na več trdih predmetov. V spremstvu carinikov in članov finančne kontrole je moral Pakiž na obmejno carinsko postajo, kjer so ga temeljito preiskali. Rezultat je bil presenetljiv. Našli so za cel kup zlatnine in srebrnine, ki je bila deloma skrita, deloma pa vsita v plašč. Zaprli so mu veliko kolekcijo damskih in moških zlatih ur, zlatih zapestnic in veržic, zlatih prstanov, uhanov in ogrlic ter večje število najkrajših damskih in moških ur. Pri zaslišanju se je Pakiž najprej izgovarjal, da je blago hotel skriti pred Italijani, pozneje pa je priznal, da je tihotapil. Vse zaplenjeno blago je nakupil pri fužirju Berniku v Trstu za 20 tisoč lir. Priznal je tudi, da je doslej že trikrat tihotapil iz Italije v Jugoslavijo razno blago.

Počasčenje treh žrtev

Podsreda, 22. aprila

Jutro je izžrno poročalo o katastrofi novega rumunskega letala. Šele zdaj se je ljudstvo popolnoma pomirilo, vsakega pa je treba še omeniti, kako je prebivalstvo tukajšnjih krajev izkazalo svoje sočustvo vanje z žrtvami te velike nesreče.

Ko so bili vsi trije ponesrečeni letalci v torek prepeljani v mrtvašnico župnijskega pokopališča v Podsedri, je mladina nanosila na krste mnogo svežega cvetja in zelenja. V sredo ob 13. uri je prišel po telesne ostanke avtofuorgon iz Zagreba. Polaganju krst v fuorgon so prisostvovali številni tržani in okoličani. Domači župnik Zidanšek je krste blagoslovil in se v lepem govoru poslovil od daljnih pokojnikov, poudarjajoč zavezništvo z rumunskim in prijatelstvom z italijanskim narodom katerih dveh sinovi so bili nesrečni pokojniki, ki jih je usoda ugonobila v naših lepih krajih. Mešani pevski zbor iz Podsedre je zapel žalostnko, prostovoljna gasilska četa je nastopila in je korakala do konca trga ob avtofuorgonu, kjer je pokojnikom izkazala zadnji pozdrav.

NEMOGÓČE

»Zmerom pripovedujete, da ne pijete. Zadržite sem vas pa opazoval, ko ste v kavarni pili črno kavo z rumom.«

»Nemogoče! Takrat sem pa moral biti pošteno pijan!«

Krivi tisočaki iz skrite dolenjske vasi

Izdeloval jih je nadarjen slikar svetih podob

Sv. Križ, 22. aprila. V poslednjih mesecih je krožilo po Dolenjskem zlasti v srezih Novo mesto, Krško in Litija več ponarejenih tisočakov. Bill so izdelani tako dovršeno, da preprosto oko nestrokovnjaka ni moglo spoznati na njih nikake nape. Pojavili so se v tem času na več poštah in so šli dalje v promet. Nekateri pošte, kakor na primer v Domžalah na Mirni, v Dobrnihah so jih oddali celo s preostankom glavnih poštne blagajni v Ljubljani, in šele tu so jih prepoznali za falzifikate. Oblastva so več tednov marljivo iztikala za ponarejalce, a zaman. Delavnice krivih tisočakov je pomagalo razkrinkati, kakor v mnogih podobnih primerih, golonaključje. Zasluga, da so prišli ponarejalcu na sled, pritiče orožniški postaji pri Sv. Križu nad Litijo, posebno še orožnikom Torkarju in Oblaku.

»OKRADEN SEM, POMAGAJTE MI!«

Pri orožnikih se je zgasil posestnik Anton Gracar iz Gradišča, majhne vasice v dolenjskih hribih. Prijavil je, da ga je neznan tat okradel na velikonočni ponedeljek zvečer, ko je bila vsa družina zbrana pri molitvi. Nekaj tisočakov je hranil v zaklenjeni skrinji čumate.

Orožniki so pričeli s preiskavami; sum je letel na mladega Antona Petriča po domače Jožmanovega iz Gornika. Fant je živel zadnje čase pri Gracarjevih. Ko so se znašli orožniki pri Jožmanovih, je bil Tone obločen v novo obleko, saj se je vrnil iz Ljubljane, kjer je preživel dan v veseli družbi. Ko je zvedel, da ga je zatažil stari Gracar, se je zvraval in izdal: »Njegovega ni bilo nič. Denar je bil moj, saj sem mu ga jaz naredil...«

Mladenec je izpovedal zanimivo storiijo, ki je nato privedla v zapor njega in Gracarja s sinom.

LJUDSKI UMETNIK, KI RIŠE TUDI SVETE PODOBE

Jožmanovemu Tonetu je trideset let. Je izrazit slikarski talent-samouk. Narisal je že obilo svetih podob, nekatere so našle prostor tudi v hribovskih cerkvah po Dolenjskem. Naključje je nanese, da se je nahajal vaš dopisnik včeraj v šentpetrskih hribih, ko so bile izvršene pri Gracarjevih hišne preiskave. V gostilni na Dobovici, ki je poznana še iz tovarniških časov, imajo od lanskega leta uspešno Tonetovo sliko, ki predstavlja zlatolaslo mladeno v senci vinske trte. Pred seboj ima šegavo dekle dolenjsko tihotajke: kurje bedro, kos pogače, liter in kitaro...

Ko je bil Tone zadnje čase brez zasluzka, ga je zamamila želja po novicah. Zglašil se je pri starem Gracarju v Gradišču. Vedel je, da gre Gracarjevim slabo in so v denarnih težavah. Vseč mu je bila skrita domačija in je menil, da tja ne bodo posegli pogledi varnostnih straž. Kmalu sta bila Tone in Gracar zgovorjena, da začneta izdelovati denar.

Gospa Štefka Poličeva

Nikar ni treba, da vam predstavimo gospo Štefko Poličevo. Vsa Ljubljana jo pozna, lahko menda rečemo, da tudi vsa Slovenija. Ne bo pa odveč, če opozorimo na današnji premiero »Madame Sans Genre« v naši operi. Sloveča Sardoujeva igra,

ki je omogočila mnogim odrskim umetnicam, da so pokazale svoj talent v vlogi pariske perice Katarine, poznejše vojvodinje, ki si je pridobila veliko naklonjenost samega Napoleona. Skladatelj dr. Bernard Grün, ki je po rodu Čehoslovak, je to slovečo komedijo opremil z izvrstno glasbo. Vloga Katarine je poverjena gospej Štefki Poličevi. Nedvomno se je gospe Štefki tu še posebno ponudila prilika, da pokaže talent in temperament.

Konec decembra sta poslala Gracarjeva sina Vinka v Trbovlje po papir in kemikalije. Tone je dobil posebno sobico, kjer je začel risati tisočake.

Delo je napredovalo, čeprav ni imel Tone niti ravnila. Ko je bil po tridnevnem delu izgotovljen prvi tisočak, je Tone odšel sam z njim v Litijo in ga oddal v gostilni pri Lindnerju poleg mosta. Ničesar ni ničesar zasumil in Tone se je vrnil z obilnim drobižem v hribe.

Drugi tisočak je šel spraviti v denar domači sin v Mirno. Zglašil se je v neki trgovini in nakupil nekaj drobnarij. Nekaj dni kasneje je oddal tretji tisočak v Mirni. Tone je potreboval za vsak tisočak tri dni dela. Z lahkoto je rešil problem vodnega tiska; izdelal ga je z milom in citrnom... V drugi seriji je izdelal več bankovcev. Enega so oddali na sejmu v Zagorju. Iz druge skupine so bili novci še posebno fino izdelani. Kdor je tisočak imel v roki, je priznal, da je Tone poseben strokovnjak, ki ga je škoda, da je izbehljal svojo sposobnost v nepošteno namene.

Pri Gracarjevih so živeli zadnje čase kar imenitno. Gracar in Petrič sta si izkupilec delila. Pred prazniki je Tone odšel domov, pred odhodom pa je izročil vsem domačim lepa vezila, nekaterim je

Tatvine v Rakushevem skladišču v Celju

Vsi štirje obtoženci so bili včeraj obsojeni

Celje, 22. aprila. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju so se danes zagovarjali 30 letni trgovski pomočnik Valter Haberl s Sp. Hudinje pri Celju, 25-letni šofer Anton Bianki iz Gaberja pri Celju, 29-letni trgovski pomočnik Vinko Zuraj iz Zalcia in 41-letni trgovec Franjo Starec iz Celja.

Haberl in Bianki sta bila obtožena, da sta v času od 15. maja do 16. decembra 1937. v predelkih ukradla trdki Rakushev v Celju iz njenega skladišča v Mestnem mlinu razne železnino (črno in pocinkano pločevino, žgano, pocinkano in galvanizirano žico, obročno, palčeno, oglati in ploščato železo, štedilniške plošče, gasperke, podkve, žeblice, lito železno posodo, okovje za pohištvo in zgradbe, razno železno orodje in drugo) v približni skupni vrednosti 60.000 din. V zaklenjenem skladišču sta se vsakokrat spizvala skozi odprto okno. Starec in Zuraj, prvi kot lastnik trgovine Prva slovenska železnica, drugi pa kot njegov trgovski sodružnik, sta bila obtožena, da sta obtroma kupovala ukradeno železnino in železne izdelke, katerih vrednost znaša okrog 49.236,84 din.

Valter Haberl in Anton Bianki sta priznala tatvine v polnem obsegu in izpovedala sledeče:

Lani 15. maja sta na poti v mesto opazila, da je na poslopiju Mestnega mlina, kjer ima trdka Rakushev svoje skladišče železnine, v prvem nadstropju odprto eno okno. Zvečer istega dne sta poskusila, ali bi se dalo skozi to okno priti v skladišče. Poskus se je v polni mori posrečil. Do okna sta splezala po železnem podstavku, ki podpira železno

napravo za dvigavanje traverz iz vagona v skladišče. Haberl, ki je bil od 1. 1922. do 1928. uslužben pri trdki Rakushev, se je dobro epoznal v notranjosti skladišča. Haberl in Bianki sta takoj napravila načrt, da bo sta iz tega skladišča kradla železo in železne izdelke in jih razpečavala. Spustila sta se v pritičje in si tu izbrala primerno okno, sprostila vse zaporne naprave in skrbno priprla obe okni, da se ne bi čez dan opazilo, da je okno odprto. Skozi to okno sta pozneje v okrilju noči prihajala v skladišče, si izbirala blago ga odnašala skozi omenjeno okno in ga odlagala na skritem prostoru poleg železniškega tira. Ko sta zapuščala skladišče, sta okno vsakokrat dobro priprla. Od skladišča sta odnašala blago na tako zvano Pertinačevo posestvo ob Kersničovi ulici, kjer stanuje Westnov uslužbenec Alojz Večko. Na tem posestvu je poslojeje s stanovanjskimi prostori in shrambo, ki sta jo Haberl in Bianki izbrala za skladišče ukradenega blaga. Večko sta natvezila, da zastopata neko trdiko v Zagrebu za kate-

Najslajnejša in najduhovitejša satira sezone!

MOJ SIN, GOSPOD MINISTER

HANS MOSER

Finkenzeller — Hans Brausewetter — Fr. Rosay.

KINO UNION

Tel. 22-21

Burka — ki v izvrstnih domislekih ironizira in karikira današnje moderne politične razmere.

100% SMEHA — 2 URI KROHOTA

Ob upokojitvah na meščanskih šolah

Prejšnji mesec so prinesli časopisi kratke vesti: Upokojeni so ti in ti upravitelji in učitelji meščanskih šol. V vsej državi je bilo istočasno upokojenih nad 40 upraviteljev in učiteljev z dosluženo dobo, nekateri med njimi so dosegli komaj 35 službenih let. Izmed slovenskih upraviteljev in učiteljev omenim g. Novaka Alojzija, Hočevarja Maksa, Prijatlja Jožeta, Kobalovo Ivo, Klemenčičevo Jenjo, Klavžarjevo Zoro itd., torej celo vrsto vidnih kulturnih delavcev, ki so gotovo za svoj narod in za meščansko šolstvo v vsakem pogledu zasluzni. Dobro leto pred njimi je odšel v pokoj tudi nestor slovenskih učiteljev meščanskih šol g. Dragotin Humek, na čigar namenjen je počivala polnih 15 let vsa peza vprašanj, ki so v zvezi z meščanskimi šolami sploh. Naša javnost je šla preko teh upokojitvev z največjo mimnostjo, kakor gre preko vsega, kar se je neposredno ne tiče. In vendar je treba prav ob teh številnih upokojitvah spregovoriti nekaj besed, da dobe upokojeenci poleg par poslovnih besed tudi malo moralnega zadoščanja.

Meščanske šole so bile nam Slovencem do prevrata previsoko všeče. Vedno pa je bilo med slovenskimi učitelji dosti za nadaljevo izobrazbo stremenja, ki so po dolgih pripravah in v nenaklonjenosti šolskih oblastev položili pred nemškimi izpitnimi komisijami izpite za meščanske šole. Usoda jih je potem zanesla

v nemške kraje, kjer so delovali za izobrazbo obrtnega in industrijskega podmladka. Makokaterim se je posrečilo priti na eno izmed meščanskih šol na slovenskem ozemlju, kjer so morali orati ledino. Vsi zgornj naštetni upokojeenci se izšli iz vrst predvojni učiteljev meščanskih šol. Svoje bogate izkušnje so skušali z mladeniškim oglejem prenesti med slovenski in jugoslovanski narod, da bi s pospešnimi koraki dohitel to, kar je v preteklosti po nemški volji zamudil. Ugotoviti moram, da je bilo njihovo delo v tem pravcu skoz in skoz uspešno in blagoslovljeno.

Število meščanskih šol je v dravski banovini naraslo od 3 predvojnih šol na 46 in še vedno se ustanavljajo nove in nove, kar priča, da narod končno razume pomen te vrste šolstva, ki je poklicano, da osamosvoji v tehničnem pogledu slovensko obrt in industrijo od pritoka tujih strokovnjakov. Razmere še davno ne bodo v tem pogledu tako ugodne, kakor so npr. v CSR, kjer ima sama Praga še enkrat več meščanskih šol kakor dravska banovina. Kdor bo torej kdaj pisal zgodovino slovenskega šolstva, ne bo smel in ne mogel prezreti globkih brazd, ki so jih v razvoj šolstva zalorali v pokoj odhajajoči ravnatelji in učitelji slovenskih meščanskih šol.

Pa kako so odšli v pokoj? Z največjo nezadovoljnostjo, in zadržanim gnevom. Zakaj? Ne zato, ker so doslužili in dopolnili službena leta, ne, saj je vsak prepričan, da

se mora po preteku let umakniti mlajšim. Ne, to ni povod za njihovo nejevoljo. Stvar leži globlje in drugje.

Učitelji meščanskih šol imajo po vseh državah svoj posebni uradniški položaj, ki je na sredini med onim z visokoskolsko izobrazbo in onim z zrelostnim izpitom na katerikoli srednji šoli. Uradniški zakon iz leta 1923, je določal, da prejema vsi uradniki s polfakultetno izobrazbo 10% povšek vseh prejemkov, ki se jim računa tudi v penzijo. Ta določba je veljala za vse učitelje meščanskih šol in jim je dajala vsaj malo zadoščanja za njihov trud in njihovo delo na meščanskih šolah. Uradniški zakon iz leta 1931, je vse to prezrl in učitelji meščanskih šol so bili prevedeni po istih določilih kakor učitelji osnovnih šol. V kolikor so imeli po starem zakonu večje prejemke, jim je bila po novem zakonu priznana razlika, ki se nekaterim izplačuje še danes. Od tedaj, ko je stopil novi uradniški zakon v veljavo, pa do danes je preteklo polnih sedem let. Vsa uradnika ima po treh letih pravico do napredovanja in tudi učitelji meščanskih šol so redno napredovali i po skupinah i po stopnjah. Toda njihovi prejemki so ostali vedno isti, zakaj kolikor se je plača povžela, za toliko se je zmanjšala razlika, efekta napredka ni bilo.

In še nekaj. Učitelji osnovnih šol uživajo pravico do stanarine, učitelji meščanskih šol do nje nimajo pravice. Upravitelji osnovnih šol imajo brezplačno naravno stanovanje in kurjavo, ravnatelji meščanskih šol naravno — ne. Edino kar imajo od

svojeja izpita in službovanja na meščanskih šolah je neovirano napredovanje v V. položajno skupino in to je tudi vse. Strokovno društvo učiteljev meščanskih šol je storilo vse korake, da se odstranijo te očitne krivice uradniškega zakona iz l. 1931., ki ne zadevajo samo njihovega položaja, temveč položaje vseh tistih, ki jim je zakon iz l. 1923. priznaval ugodnost 10% povška vseh prejemkov. Borba je bila žilava, večkrat obupna za učitelje, ki pa je niso odnehali, dokler ni prišla stvar v odločilno stanje.

Ministrstvo prosvete je pomaknilo v IV/2 položajno skupino dva učitelja meščanskih šol. Glavna kontrola se je pritožila na državni svet, češ, da učiteljem meščanskih šol ne pripada ta položaj. In državni svet je razsodil v prid učiteljem meščanskih šol. Malo pred očitnostjo razsodbe, menda tedaj prej, pa je ministrstvo upokojilo kakih štirideset ravnateljev in učiteljev meščanskih šol in jim tako prav pred nosom zaprlo vrata napredovanja in zadoščanja za sedem polnih let zastopavanja v njihovem položaju. In to je tisto, kar boli in peče. Ne to, da so bili upokojeni, saj bi nekateri že po 2 in 3 leta uživali zasluzni pokoj, temveč to, v kakih okoliščinah so šli v pokoj, to jih boli. Da bi bil pri tem odločen morda finančni efekt novih pokojnin, skoro ne moremo verjeti, zakaj razlika, ki jo nekateri še danes prejema, je prav malo manjša od plač, ki bi jih dobili s pomaknitvijo v IV/2. Ali je mogoče krivico popraviti? O, prav lahko. Reaktivirajmo naj jih, pomaknemo jih v IV/2 in obenem upokojemo.

Preko 10.000
zdravniških
priznanj!

Serravallo

**Zeleznoto
KINA-VINO**

**ZA OKREPITEV SLABOTNIH,
SLABOKRVNIH IN REKONVALESCENTOV.**

IZ VRSNIEN OKUS

Dobiva se v vseh lekarnah po naslednjih cenah: litrska steklenica Din 77.—,
politrska Din 48.—, četrtlitrska Din 32.— Reg. S. br. 3290 od 24. II. 1933

Domače vesti

Jubilej v štari pravoslavni duhovniški družini. V vasi Oplju v kratovskem srezu je slavil te dni 85-letnico svojega življenja in 50-letnico svoje svečeniške službe biskop Atanasij Davitković. Pod turško oblastjo je bil Atanasij gojenec srbskega pravoslavne samostana in potem je dolga leta deloval v svoji domači vasi in tudi v drugih krajih kot svečenik in učitelj. Dušnikrnik je bil polnih 40 let, pred kakimi 15 leti pa je prenehal službovati in ni dobil nobene pokojnine ali nagrade za svoje dolgoletno nacionalno in prosvetno delo. Zda živl pri svojem sinu, ki je tudi duhovnik, in največje veselje pa mu je vnuk, ki se je tudi posvetil duhovniški službi in je zdaj kot bogoslovec namešten pri cerkveni občini v Kratovu.

Delo jugoslovnsko-bolgarskega združenja inštituta. V Sofiji je bila seja jugoslovnskega - bolgarskega združenja inštituta, kateri je predsedoval zasluzni organizator bolgarskih združenj Ganjev. Na seji so našli in bolgarski delegatje orisali položaj združenstva v obeh državah ter predložili koristne predloge za izpolnitev in tudi za zblizanje združenj organizacij. Sklenjeno je bilo, da bo v drugi polovici meseca maja v Beogradu redna letna skupščina jugoslovnsko-bolgarskega združenja inštituta.

Lep majniški izlet na Korosko z avtobusom 8. maja iz Koroske sejo Beljak, mimo Osojskega in Vrtaškega jezera. Gospe svete v Celovcu ter preko Jezerskega v Ljubljano. Prijavite se pri M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telef. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

Iz Ljubljane

Spored koncerta pevskega zbora bolgarskih učiteljev iz Sofije obsega naslednje točke: Bojadžiev, Katunari; Zbor s spremljevanjem klavirja. Bobčevski; Nevenko; Bahterev; Bil je javor. Obretenov; Stefan Karadža Goljeminov; Obdela lisica. Dedeček; Hej dečki. Stajnov; Oj vije se. Dobri Hristov; Slana pada. Stefanov; Svatovska pesem in »Petelinj poje«. Cankov; Oj, Mara ljuba. Pipkov; Na njivi. Kutev; Dve kletki. Prokopova; Drup Lazarske pesmi. Stajnov; Dekleta iz Struge. Nekateri teh pesmi so nam že znane iz prejšnjih bolgarskih koncertov v prireditvi za moški zbor. Tokrat bomo prvič slišali bolgarski ženski zbor v lepem številu 60 članic, ki nastopajo vse v bolgarskih narodnih nošah pod vodstvom dirigenta Bojadžieva. Zbor uživa v svoji domovini velik sloves, glasovno je izvrsten, saj so Bolgari znani odlični pevci. Koncert bo v ponedeljek 25. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticice.

Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelaka priporočajo po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

Za mestne uborce je daroval veletrgovca g. Andrej Šarabon znesek 3.000 din kot prispevek k prostovoljni socialni davščini. Za velikončni dar se mestno poglavarstvo najtoplje zahvaljuje.

Boljška blagajna mestnih namestencev ljubljanskih obvešča članstvo, da bo redni letni občni zbor v sredo 4. maja ob 18. v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani z običajnim dnevnim redom.

Batja je dobil gradbeno dovoljenje. Te dni je mestno poglavarstvo dostavilo podružnici trdnice Batje gradbeno dovoljenje za novo stavbo, o kateri je bilo nekaj mesecev v javnosti toliko razburilnega razpravljano. Kakor kažejo vsa znamenja, ta trdnica inž. Dukice v najkrajšem času začela podirati staro nosilje, nato pa bodo v splošnem tempu začeli zidati novo, da bo do zime pod streho.

Iz Sarajeva se vrača mrtev v Ljubljano vojak Milan Vidmar, sin g. Jožeta Vidmarja, višjega stražnika v pokolu. Milan je bil vnet Sokol, telovadil je kot naraščajnik na Viču. Litos 27. februarja je vesel odrazil k vojakom v Sarajevu. Nerečno naključje pa je naneslo, da je sicer tako krepki fant obkolil za pljučnico in ji kljub negi podlegel. Častnik, kakor tovariš, so iskreno obžalovali njegovo smrt in oblastva so storila vse, da omogočijo staremu prepejlati ljubljenskega sina v domači kraj. Danes prispje krsta v Ljubljano in v spremstvu vojaštva bo Milan Vidmar popoldne ob treh nastopil svoj zadnji pot z glavnega kolodvora k Sv. Križu. Naj mu bo lahka domača gruda! Bridko prizadetim staršem velja tudi naše odkritosrčno sožalje!

Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpenjanju in zgagi povzročeni po trdi stoli, je najbolje vzeti zvečer pol čajnarne »Franz-Josefove« grenčice in zjutraj na tešče žleodce isto količino. Prava »Franz-Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja.

Umrli je ga. Pavla Antauer, ki zapušta moža in tri nedoletne otroke. Njen pogreb bo danes ob 16. iz mrtvašnice bolnišnice na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojni blag spomin, zalujočim iskreno sožalje.

Za napravo asfaltnih hodnikov in za dobavo granitnih robnikov je mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisalo dve pisarni ofertalni licitaciji. Podrobnosti so razvidne iz razglasov v »Službenem listu« št. 33 z dne 23. tm.

Sleparski prodajalec manufaktur, v Ljubljani in po deželi so se zadnji čas z lepimi uspehi uvedli krošnjari manufakturne robe, ki hodijo od hiše do hiše in pod najrazličnejšimi pretekami obešajo ljudem vsake vrste blago. Po navadi se ti prodajalci izdajajo za skrivne preganjane zastopnike kakšnih slovečih inozemskih, zlasti čeških in angleških trdk, ki se jim je posrečilo pod izrednimi ugodnostmi spraviti ali vrtihotipiti večje količine najboljšega sukna brez mejo, na ga lahko dajejo najboljši kup. Ti agencije pogostokrat zovore prav slabo slovenščino, da v resnici napravljajo vtis tujca, njihovo blago na je vendarle največkrat kakšna malovredna vrsta iz domačih tovarn, pa ga ljudje nevedno iz trgovskega posla, vendarle radi kupujejo za drag denar. V interesu občinstva samega je, da se s takimi prodajalci ne spušča v kupitje, temveč da jih raje prijavijo najbližji policijski stražniki ali orožniški postaji, saj so med njimi pogostokrat sleparji, ki le dobro živijo na račun preprostih ljudi.

MONTECATINI TERME

(pri Florenzi)

Sezija: 1. APRIL — 30. NOVEMBER.

Termalno zdravilišče za bolezni: JETER,

200 HOTELOV IN PENSIONOV.

Velikanski, moderni termalni zavodi.

Muljne kopeli.

POPUST NA ZELEZNICAH 50%.

Informacije: E.N.I.T., Petra Kočica br. 6, Beograd in Ufficio Propaganda.

Montecatini Terme, kakor tudi vsi potniški in prometni biroji.

Brezposeln med seboj. Včeraj so pripelali v bolnišnico 38-letnega brezposelnega delavca Antona Lukana, ki je po rodu iz Juliske krajine, a se zadnji čas brez stalnega bivališča zadržuje v Ljubljani in okolici. V St. Vidu je prišlo v neki družbi do pretepa, iz katerega je Lukan odnesel poškodbe na rokah in nogah.

Iz Celja

Udeležba pri svečanosti na Rakeku. Delegacija Sokolske župe Celje se to udeležila jutri sokolske proslave na Rakeku. Članstvo sokolskih edinic župe, ki se namerava proslave udeležiti, se naj priključi župni delegaciji, ki odhaja iz Celja jutri z vlakom ob 11. Sokolsko društvo Celje-matica poziva članke in članice, ki se nameravajo udeležiti poklonitve na Rakeku, da se danes ob 12. prijavijo pri župnem načelniku br. Tonetu Grobelniku v Celjski posojilnici. Odhod jutri ob 11. povratek ob 17.

Iz vojske službe. Generalštabni polkovnik g. Dragoljub M. Mihajlovič, doslej načelnik štaba dravske divizijske oblasti, ki je bil imenovan za poveljnika 39. pp., je v torkel prejel svoje nove posle. Polkovnika g. Mihajloviča iskreno pozdravljamo v Celju in mu želimo tu mnogo uspehov in zadovoljstva!

KINO UNION. Danes »DEKLICA JU-JU« (Maria Andersgast, Albrecht Schönhals).

Občni zbor občinske organizacije JNS za mesto Celje bo v sredo 27. t. m. ob 20. v Celjskem domu. Na dnevnem redu sta med drugim poročili predsedstva in narodnega poslanc g. Ivana Prekorskega ter volitve. Vse članstvo je vabilno, da se zbora zanesljivo udeleži. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Kino Metropol. Danes premijera filma »KAPITAN KOSTALIK« (Karl L. Diehl — Olga Čehova).

Ponovitev koncerta »Ojke« danes ob 20. v mali dvorani Celjskega doma. Mnogo prireditelj in lepo vreme sta v nedeljo 3. t. m. marsikomu onemogočila poset »Ojke« koncerta. Mnogo ljubiteljev petja je izrazil željo, da bi se koncert v celoti še enkrat izvajal, kako soboto zvečer. »Ojke« je ponovno dokazala pripravljenost za sodelovanje pri raznih prireditvah kulturnega in karitativnega značaja. Zato pričakuje, da bodo vsi, ki uvidevajo to brezplačno »Ojki« sodelovanje na kulturnem in karitativnem polju našega mesta počastili njen koncert z obilnim posetom. Zbor, ki ga vodi sedaj g. Ciril Pregelj, se je po mnenju celjskih in mariborskih glasbenikov vsestransko zelo zboljšal. Poje pa to pot izključno narodne pesmi iz vseh krajev naše domovine.

Črne legije Ku-Klux-Klan

Ljudje brez duše in strahu v velikem filmskem delu

SENZACIJA
TERROR
REALIZEM

POD ČRNO KRINKO

PREMIERA DANES V KINU MATICA — TELEF. 21-24.

Cigava je naša zemlja (Halozci)? O tem bo predaval danes ob 20. v dvorani Dejavke zbornice v Celju g. prof. dr. F. Zgeč. Vljudo vabilni!

Bolničarski tečaj sreskega odbora Rdečega križa v Celju bo zaključen z javnimi izpiti, ki se bodo pričeli jutri ot. 10. v Zdravstvenem domu.

Zakaj se spet odlaga razpis za nadaljevo regulacije Savinje? Celjska »Nova Dobrot« objavlja: Regulacijska dela v tretjem odseku Savinje pod Celjem bodo skoro dokončana. Gre pri tem za delo, ki bi moralo biti dovršeno že v jeseni lanskega leta, ako bi bilo delo pravočasno razpisano in oddano. Sedaj pa se zopet iz nerazumljivih razlogov ne razpisuje oddaja del za četrti odsek, dasi so vsi potrebni načrti od ministrstva za gradnje v Beogradu že davno potrjeni. S takim zavlačenjem bomo zopet izgubili najprimernejši čas za regulacijska dela, ki so pri nas tako zelo potrebna, in bi se temu vprašanju pač prvenstveno morala posvečati vsa skrb!

Rotovski novice. Mestni župan se je vrnil iz Beograda, kjer je interveniral zaradi kladinskih prispevkov, s katerimi se bodo gradila carinska poslopja v treh etapah, o čemer smo svojčas poročali. Načelnik mestnega gradbenega urada inž. Baran, ki je spremljal g. župana v Beograd, je pri ministrstvu razložil gradbene načrte glede gradnje carinarniških poslopij — Sprbu velikega nezadovoljstva mariborskih gospodinj in sedanjem nehygieničnim tržnim provizorijem na Vodnikovem trgu in v Strossmayerjevem dvorcu je mestna uprava uvidela nujnost potrebe, da se reši vprašanje prepotrebne mestne tržnice, ki mora odgovarjati vsem potrebam sodobne higijene, pa tudi željam prebivalstva, ki se mu sedanji provizorij zaradi neugodne lege zdi ponesrečen.

Ciril Bračič je podlegel poškodbam. V splošni bolnišnici je v noči na petek umrl rudar Ciril Bračič, ki mu je v Levicu pri Lapanju po nesrečnem naključju ob nepriskakanem sproženju stare puške obšlo v glavi in rokah 30 kber. Zdravniki so si na vso moč prizadevali, da bi mu rešili življenje, vendar pa so bile poškodbe smrtonosne, ter je Bračič po večdnevni borbi med življenjem in smrtjo podlegel.

Uporaba umetnega ledu. Mestno poglavarstvo razglasa: Vsi kavarnarji, gostilničarji, slaščičarji, izdelovalci živil in prodajalci poživil morajo uporabljati za izdelovanje slaščic, sladoleha in vse vrste hranil, ki pridejo z ledom neposredno in posredno v dotik, samo umetni led. Uporaba naravnega ledu iz okoliških ribnikov je dovoljena samo za hlajenje piva, za vsako drugo uporabo pa strogo prepovedana.

Ribijski trg. Na včerajšnjem ribjem trgu je bilo malo rib: 80 kg sardelic, ki so se prodajale po 13 do 14 din za kg, ter 30 kg belic po 8 din. Razen tega je bil na trgu še nekaj žabjih krakov, ki so jih prodajali v enec po 2 din.

Kriminal. Neznani tatovi so se pojavili v noči na petek v Osetovi gostilni na »Griču« ter odnesli razne predmete v vrednosti okoli 2000 dinarjev. — Policija je izročila sodišču 37-letno služkinjo Ivanka Prešernovo iz Radovljice, ki je priznala, da je raznim služkinjam in kuharicam v Mariboru ob priliki prenočevanja pri njih odnesla razne obleke in perila. — Policija išče 35-letnega hlapca Franca K., ki mu je gospodar izročil 260 din za poravnavo nekakega računa, pa ga ni bilo več nazaj.

OPATIJA (ABBAZIA) GRAND HOTEL BELVEDERE IN DEPENDANCE

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) PENSION KALLINA

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni) Opatija (Abbazia) Hotel Sava (privatni)

Vzgoja našega pevskega naraščaja

Jutri nastopita v glavnih partijah Marinke in Janka v Smetanovi operi »Prodana nevesta« dva mnogo obetajoča mlada pev-

ca: gđna. Vali Heybalova, ki je debutirala z velikim uspehom v Gotovčevi operi »Ero z onega sveta« ter g. Gostiša, ki bo

nastopil ob tej priliki prvič v operi. Naše občinstvo bo gotovo zanimalo mnenje strokovnjaka, ravnatelja Državnega konservatorija g. Julija Betetta, ki je izobrazil oba mlada pevca ter ju pripravil za ta nastop.

»Široki javnosti boste zelo ustregli, g. ravnatelj, če boste povedali svoje mnenje o bodočnosti Heybalove in njenih zmožnostih.«

»Gospodična Heybalova je talent, ki se rodi kvečjemu vsakih 10 let, in ki obeta danes najlepšo bodočnost. Muzikalna je ter ima poleg izvrstnega pevskega materiala, to kar je neprecenljive vrednosti in kar imenuje Nemec »das Tonempfinden« občutje za konsistenco tona. Ima lepo zunanost, — skratka vse, kar je potrebno za poklic operne pevke, ki je videti na zunaj tako lahak, v resnici pa je nenavadno težak. Z učenkami, kot je Heybalova, ima pedagog največje veselje, posebno, ker je med našim naraščajem tako malo dobrega materiala in to talenti največje izjeme. Po mojem mnenju se obeta Heybalovi zelo lepa pot, če se bo njena glas tudi v naprej skrbno negoval in jo njenim zmožnostim primerno zaposlilo. Ker je dekle biser med naraščajem, se ji mora dati brezpogojno možnost pravilnega razvoja. Naš naraščaj je potreben pri opernih nastopih primerne ga števila skušenj, ki jih mora v miru in z zbranostjo izvršiti.«

»In kaj nam veste povedati o tenoristu Gostišu, čigar ime je naši javnosti še popolnoma neznan?«

»Gostiša je iz Cerknice, naraven kmečki fant, ki ga je odkril odvetnik dr. Hrašovec. Igral je v godbi na pihala in je bil zato precej muzikalen. Pred tremi leti ga je napotil dr. Hrašovec k meni. Gostiša je imel prav prijeten, toda žaloben, tako izkričan glasovni material, da sem v začetku skoraj obupal, ter sem se v pričetku drugega polletja mislil, da bo treba opustiti pevski študij. Ko je prišel k meni v šolo, sploh ni mogel peti piana in spodnja kvinta glasu je bila popolnoma... afonična. Glasovni material je bil prilično izdaten, toda njegovo petje je bilo združeno z izrednim nagnjenjem za stiskanje tona. Glede na muzikalnost, marljivost in resnost pa se nama je po skupnem prizadevanju posrečilo, da so se v teku drugega polletja porazgubili najvidnejši simptomi njegovega izredno sforziranega glasu. Prišla se je uveljavljati dispozicija za krasen voix mixte, kar je alta in omega za nadaljni razvoj glasu. Po triletnem študiju je bil napredek tako očiten, da sem naprosil pri ravnateljstvu opere za avdicijo, ki je zelo dobro uspešna. Gostiša je pel arijo Rudolfa iz »La Boheme«. Des Grieuxovo arijo o sanjah iz »Manon« in Radamesovo romanco iz »Aide« Ravnatelj je bil po uspehi avdicij tako pripravljen omogočiti debut. Razume se, da s tem pot razvoja še dolgo ni končana, ter da je do pravega umetnika še precej vijugasta in preprežena z vsemi močnimi ovirami. Glede na vztrajnost, marljivost in predvsem nadpovprečno nadarjenost pa upam, da se mi bo posrečilo oblikovati Gostišo do tiste stopnje, ki je potrebna za uspešno umetniško delo.«

»Kakšne so vaše težnje glede vzgoje našega pevskega naraščaja?«

»Zdeli bi, da bi našli vsi, ki se bavimo v Ljubljani z najbolj nevaležnim poslom glasbene pedagogike, to je: solopetja, pri odločitvah čim večjimi nekoliko več podpore in razumevanja ter tudi v javnosti nekoliko več dobrohotnosti, uvidenosti in priznanja, kakor smo ga bili za naše trudopolno delo deležni doslej. Težave, s katerimi se imamo boriti, so v 99% tako velike, da jih nepoznavalci razmer nih od laleč ne morejo presojati: pomanjkanje primerne glasovne materiala, inteligence, čuta za konsistenco tona in predvsem talenta, ki je za uspešno udejstvovanje neobhodno potreben ter konec koncev dosledne marljivosti. To je le majhen drobec težkoč, ki jih mora obvladati pedagog solopetja. Ako izostane pri posameznih učencih pričakovani in zaželeni uspeh, navadno obsodijo pedagoga kot edinega krivca in popolno nezalico. Nihče pa ne pomisli, da so vzroki neuspeha največkrat na strani učenca,

Gospodarstvo

Poslabšanje naše trgovinske bilance

izvoz se je v prvem četrtletju v primeri z lanskim letom zmanjšal za 159 milijonov, uvoz pa se je povečal za 205 milijonov

Po lanskem znatnem povečanju izvoza je letos nastopil v naši zunanji trgovini nenaden zastoj. Že v januarju in februarju je vrednost našega izvoza precej zaostajala za lanskim letom, medtem ko je bil uvoz nadalje znaten. Enak razvoj nam je prinesel tudi marec, kakor je to razvidno iz najnovejše statistike carinskega oddelka finančnega ministrstva. Izvoz je bil v marcu precej manjši nego lani v istem mesecu, medtem ko se je uvoz nadalje dvignil, tako da smo imeli v marcu za 86,8 milijona din pasivno trgovinsko bilanco v nasprotju z lanskim marcem, ko je bila naša trgovinska bilanca aktivna za 60,7 milijona din.

V marcu smo izvozili vsega 337.657 ton (v lanskem marcu 394.868) v vrednosti 922,8 milijona din nasproti 511,8 milijona din v marcu lanskega leta. V primeri z lanskim letom se je torej naš izvoz zmanjšal po količini za 14,5%, po vrednosti pa za 89 milijonov din ali za 17,4%.

Nasprotno pojav pa opazimo pri uvozu, ki je bil že v januarju in februarju večji nego lani. V marcu je znašala vrednost vsega našega uvoza 509,7 milijona din nasproti 451,0 milijona din kolikor je znašala vrednost uvoza v lanskem marcu. Naš uvoz se je torej v primeri z lanskim letom po vrednosti povečal za 58,7 milijona din ali za 13%.

Pšenice ne izvažamo

Na zmanjšanje izvoza je v znatni meri vplivala okolnost, da letos nimamo na razpolago nobene pšenice za izvoz. V marcu smo izvozili le 21 vagonov pšenice v vrednosti pol milijona din nasproti 4407 vagonov odnosno 66,4 milijona din v lanskem marcu. Večji nego lani pa je bil izvoz koruze, ki je znašal 6466 vagonov (lani 5320) v vrednosti 65,1 milijona din (47,6). Nadalje smo v marcu izvozili za 5,2 milijona din pšenične moke (0,8), za 2,7 milijona din otrobov (2,6), za 3,1 milijona din fižola (4,7), za 0,6 milijona din suhih češpi (8,5) in za 13,1 milijona din konjopile (14,5).

Slab izvoz živine

Izvoz živine je bil v splošnem zelo slab, kakor tudi že prejšnje mesece. Konj smo izvozili le 1945 (lani 3727), v vrednosti 5,4 milijona din (9,9), goveda 3.773 glav (6913) v vrednosti 8,7 milijona din (14,3), izvoz ovčin pa se je zmanjšal na 21.580 glav (30.064) v vrednosti 30,6 milijona din (41,4). Izvoz svinjskega mesa je bil malo manjši nego lani in je znašal 13,1 milijona din (13,8), izvoz svinjske masti pa 12,1 milijona din (16,1). Tudi izvoz jaje je bil precej manjši in je dosegel le 16,5 milijona din (28,1), izvoz perja in puha pa se je dvignil na 7,8 milijona din (5,6).

Manjši izvoz lesa

Gradbenega lesa smo v marcu izvozili le 6518 vagonov (lani 8.124) v vrednosti 52,2 milijona din (lani 70,7), drv smo izvozili 261 vagonov (577), oglja 67 vagonov (178), pragoz pa 99.000 (50.000) v vrednosti 2,4 milijona din (1,9). Nazadovale je tudi izvoz ekstraktov za strojenje na 5,0 milijona din (6,1), izvoz sode na 0,5 milijona din (1,9), nasprotno pa se je izvoz kalcijevega karbonata in cianamida povečal na 18,0 milijona din (5,7). Izvoz cementa, ki je lani v marcu dosegel

zaostajal se je letos nekoliko dvignil na 2045 vagonov v vrednosti 5,1 milijona din. Nekoč večji nego lani je bil izvoz bakra, ki se je dvignil na 48,5 milijona din (lani 28,8) in izvoz rud, ki je znašal 44,6 milijona din (40,7).

Pasivnost trgovinske bilance 138 milijonov

V prvih treh mesecih letošnjega leta se je naša trgovinska bilanca gibala takole: (v milijonih din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar 1933	356,7	370,8	-14,1
februar	394,3	431,0	-36,7
marec	422,8	509,7	-86,9

jan. — marc 1933	1173,8	1311,5	-137,7
jan. — marc 1937	1333,2	1106,2	+227,0
jan. — marc 1936	849,4	1056,3	-206,9
jan. — marc 1935	867,3	769,8	+97,5
jan. — marc 1934	835,8	817,8	+18,0
jan. — marc 1933	712,5	599,1	+113,4

V prvem četrtletjem letošnjega leta je vrednost našega izvoza dosegla le 1173,8 milijona din, to je za 159,4 milijona din ali za 12% manj nego lani. Seveda pa je bil naš izvoz navzlic temu še večji nego v letu 1936 in v prejšnjih letih, pri čemer pa je treba pripomniti, da je padlo prvo četrtletje 1936 v prvo dobo sankcij, ko izpadka pri izvozu v Italijo še nismo mogli nadomestiti z večjim izvozom v druge države.

Se večja razlika pa je nastala pri uvozu, ki se je v primeri z lanskim prvim četrtletjem nadalje povečal za 205,3 na 1311,5 milijona din. Padanje izvoza in naraščanje uvoza je imelo za posledico pasivnost trgovinske bilance. Ta pasivnost znaša za letošnje prvo četrtletje 137,7 milijona din, medtem ko smo bili lani v prvem četrtletju aktivni za 227 milijonov. Primerjava z letom 1936 ko smo bili prav tako pasivni za 206,9 milijona din, ni na mestu, ker so v tem letu vladale izredne razmere zaradi sankcij.

Nazadovanje izvoza pšenice, živine in lesa

Primanjkljaj nasproti lanskemu prvemu četrtletju opazimo predvsem pri pšenici. Lani smo v prvem četrtletju izvozili za 127,7 milijona din pšenice, letos pa skoro nič. Ta izpadek smo le deloma nadomestili s povečanim izvozom koruze. Izvoz koruze se je nasproti lanskemu prvemu četrtletju dvignil za 77,8 na 167,0 milijona din.

Občuten je tudi primanjkljaj pri živini. Pri izvozu konj, goveda in svinj imamo letos v prvem četrtletju primanjkljaj v primeri z lanskim letom v višini skoraj 69 milijonov din; izvoz konj je v primeri z lanskim prvim četrtletjem padel od 18,0 na 11,7 milijona din, izvoz goveda za več nego polovico, namreč od 48,0 na 21,9 milijona din in izvoz svinj od 120,2 na 83,7 milijona din.

Nazadovanje opazimo tudi pri izvozu lesa. Gradbenega lesa smo izvozili 18.366 vagonov (lani 21.222) v vrednosti 152,7 milijona din nasproti 193,6 milijona dinarjev v prvem lanskem četrtletju. Samo pri gradbenem lesu znaša primanjkljaj skoraj 41 milijonov. Izvoz oglja je padel od lanih 496 na 177 vagonov odnosno od 2,6 na 1,1 milijona din; izvoz pragoz od 8,1 na 6,4 milijona din in izvoz izdelkov iz lesa od 7,6 na 6,0 milijona din.

ka raznih aktiv je narasla za 6,7 na 2269,0 milijona din (lani 1008,0). Zaloge kovane denarja v srebru in niklju se je povečala za 16,7 na 423,6 milijona din, tako da je bilo 15. t. m. v obtoku za 776,4 milijona din kovancev nasproti 783,7 milijona din pred enim letom. Menična in lombardna posojila so se v drugi četrtini aprila skrhala za 17,5 na 1598,5 milijona din (lani 1656,2).

Obtok bankovcev je nazadovale za 69,3 na 5788,2 milijona din (lani 5365,1) obveznosti na pokaz pa so se zmanjšale za 79,7 na 2706,9 milijona din (lani 2047,7); pri tem so privatne živovne naložbe narasle za 98,2 na 1586,3 milijona din (lani 984,0).

Vrednost zlate podlage skupaj z oficiole premijo je znašala 15 t. m. 2314,0 milijona din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 27,23% (prejšnji teden 27,03%).

Gospodarske vesti

— Zapadlost plačilnih nalogov za delavsko zavarovanje. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja, da zapadajo takoj v plačilo vsi plačilni nalogi, ki so bili te dni dostavljeni delodajalcem. Urad mora brezposojno varovati likvidnost in poveniti svoje poslovanje. Zato v bodoče ne bo več pošiljal opominov in izveščkov. Proti zamudnikom bo urad v zakonitem roku uvedel po zakonu dopustne izterjalne postopke. Ugovori ne odlašajo plačila.

Borze

22. aprila

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi trgovali v privatnem kliringu po 8,70, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,69 in v grških bonih po 28,25. Nemški klirniški čeki stanjo v Zagrebu in Ljubljani 14,50. Beograjska borza danes ni poslovala.

Na zagrebškem efektm tržišču se je vojna škoda pri mirni tendenci trgovanja po 4,80. Promet pa je bil še v 8% Blairom posojilo po 97.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2412,16—2426,76 Berlin 1743,03 — 1756,91, Bruselj 730,70 — 735,76, Curij 996,45 — 1003,52, London 215,90 — 217,96, New York 4299,76 — 4336,07, Pariz 135,27 — 136,71, Praga 150,83 — 151,93, Trst 227,20 — 230,28.

Curij. Beograd 10, Pariz 13,51, London 21,6950, New York 424,625, Bruselj 73,3250, Milan 22,8750, Amsterdam 241,90, Berlin 174,9250, Dunaj 51,50, Stockholm 111,80, Oslo 109, København 96,80, Praga 15,18, Varšava 82, Budimpešta 86,25, Ate-ne 3,95, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 480 — 482, za april — maj 480 den, 4% agrarne 62,25 — 62,75, 4% sverne

agrarne 62 den, 6% beguške 93 den, 6% dalm. agrarne 91,50 — 92,50, 7% stabiliz. 98,75 d.m., 7% invest. 98 — 100, 7% Drž. hip. banka 100 den, 7% Blair 92 — 93, 8% Blair 96,50 — 97; delnice: Narodna banka 7300 den. PAB 225 den. Trbovoljska 197 — 220, Sečera Osijek 100 — 110, Dubrovačka 390 — 420, Oceanja 600 den. Jadranska 375 — 405, Danica 50 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 22. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 84,25, za julij 82,25, za sept. 81,50; koruza: za maj 59,75, za julij 61,25, za sept. 62,50.

+ Winnipeg, 22. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 124,25, za julij 115,875, za okt. 90,25.

Zaščiteno in nezaščiteno cvetje

Pojasnilo k članku „Do poslednje bilke“

Prejeli smo: Pod naslovom »Do poslednje bilke...« ste 13. t. m. objavili prav hvalevreden članek, ki se je zavzemal za zaščito naših redkih rastlin. Že davno je precejšnje število redkih rastlin naše male domovine zaščiteno z zakonom, vendar jih je pa navzlic temu vedno manj in manj. Če bo šlo tako dalje, nas bodo brezvestni »prijatelji prirode« v kratkem oropali najlepših redkosti naših planjav in planj.

Res je, da so prejšnja leta revne hribovske žene prinašale zaščiteno cvetje v Ljubljano na prodaj in smo ga večkrat videli tudi na živilskem trgu, zlasti pa po cvetličarnah. Toda pisec zadnjega članka je vendar šel predaleč, kar se tiče sedanjega stanja na ljubljanskem živilskem trgu. Kontrola mestnih tržnih organov je namreč vsak dan tako stroga, da ne moreš na trgu kupiti nobene zaščitene cvetlice več. Vsaj javno ne, ker mestni kontrolni organi vendar ne morejo prebrskati vsakega jerebasa do dna, kjer so v redkih primerih res morda skrite prepovedane rožice. Letos se je n. pr. tudi primerilo, da je kmečki možakar prodal rastlino, ki bi je ne smel niti trgati, niti prodajati. Ali ta mož je prišel na prodajni prostor šele potem, ko je kontrola že odšla. Ko je bil opažen, so grešnika takoj odstranili.

Lani je mestni tržni urad uvedel tudi kontrolo po cvetličarnah, ker se je primerilo, da so bile zaščitene cvetlice celo v izloženih oknih. Po kontroli tega ni več in tudi na lastnike naših cvetličarn računamo, da v prvi vrsti sami varujejo redke rastline. Smatramo jih za inteligentne ljudi, ki je njih ljubezen do cvetlic

+ Novosaška blagovna borza (21. t. m.). Tendence prijazna. — Pšenica: (78/79 kg): baška 187 — 190, sremska 186 — 188; banatska 178 — 185; baška potiska 190 — 194; Koruza: baška 102 — 103; tenateka 99 — 100. Oves: baški 131 — 133, sremski 132 — 134. Ječmen: baški in sremski 63/64 kg 142,50 — 145. Moka: baška »Og« in »Og« 280 — 290, »2« 260 — 270, »3« 240 — 250; »4« 220 — 230, »7« 190 — 200, »8« 115 — 120. Otrobi: baški in sremski 92 — 99.

BOMBAZ

+ Liverpool, 21. aprila. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za april 4,76 (prejšnji dan 4,76), za julij 4,89 (4,89), za okt. 5,01 (5,00).

+ New York, 21. aprila. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za maj 8,88 (8,78), za okt. 9,04 (8,95).

večja, nego njih dobričkazelnost. Cvetlice jih vendar rede. Sami imajo dosti veliko izbiro in ni potrebno, da bi se celo občinstvo pohajevalo s prodajo zaščitnih rastlin.

Že lani je mestni tržni urad naprosil tudi dohodarstveni urad, naj strogo pazi na zaščitene cvetlice pri uvozu v mesto. V ta namen je tržni urad razdelil tudi vzorce zaščitnih cvetlic, da so se trošarinski organi seznanili z njimi. Prav tako je bila naprosena tudi policija, da pomaga pri kontroli po mestu, in je zato tudi dobila vzorce zaščitnih cvetlic.

Lahko rečemo, da na ljubljanskem trgu danes ni več zaščitnih rastlin. Predvsem ni mogoče več kupiti splošno znane »kraljeve rože«, torej igalk, jozefce ali blagajke. Da je ta znamenita rožica zaščitna, ve že vsak otrok in kmet v hribih, kjer raste. Na eni strani jo kmetje že sami varujejo — tja proti vrhniki jo pa še vedno kose za stelo. Kdo bo prepovedal gospodarju kosnjo stelje?

Lani so bili pridni otroci tam gori v zapuščenih hribih v velikih skrbah. Revni so in nič nimajo, a vendar bi bili radi dalj kaj lepega učiteljici, ki je imela veliko slavnost v hiši. In prinesli so ji šopek strašansko prepovedane blagajke! Osupnjena učiteljica je strmela, kako je mogel tako velik greh, ko jih je vendar vedno učila, naj nikdo ne odtrga več nego dve rožici. Pa so se dobri otročki opravičili, da so prav vsi šli v gozd, kjer je vsak »po zakonu« res odtrgal samo dve rožici. Kaj bi se bilo zgodilo z učiteljico in šopkom, če bi jo bil zalotil vesten orožnik?

Zaradi marsikatero rastline je potrebna nova redakcija seznama zaščitnih rastlin. Mnogo jih lako trgamo in prodajamo, čeprav so mnoge redkejšje, kakor n. pr. splošno znano božje drevo — Ilex aquifolium. Po Dolenjskem in Notranjem kam ga je toliko, da dela gozdomov veliko škodo in kmetje so prisiljeni, da ga trebiho. Ali imajo zato greh, če pomagajo gozdomov do rasti in trebiženje, v tem primeru zaščiteno božje drevo, pripeljejo na prodaj? V teh krajih naj bi bila zaščitena samo prava drevesa bodičja, kakor ta vlezanimi in lepi zaščitni grm ponekod imenujejo. Nekaj takih dreves raste še po posavskih hribih nad Zagorjem in Trbovljami, prekrasno tako drevo je pa tudi pred mežnarjo cerkvice sv. Jedert na Selu pod Tošcem. Ta čudovito lepa in redka drevesca bi morala biti prav posebno zaščitena kot prirodni spomeniki, na drugi strani naj bi pa zlasti vodstva nasadov naših mest skušala vzgojiti več takih dreves.

Uspešno bo varstvo na doželi pač le s pomočjo vseh izletnikov, v mestu bodo pa mestni tržni dohodarstveni organi z vso strogostjo preganali škodljivce naše zaščitene flore.

Jubilejni turnir LŠK

Ljubljana, 22. aprila

Današnje XI. kolo je z eno samo izjemo prineslo izredno oporečne borbe. Zlasti igralci z belimi figurami so na vseh deskah igrali na zmago, v večini primerov pa so se črni tako dobro branili, da so položaje skoraj povsem izenačili in je zato pričakovati, da bo večina partij remis.

V popoldanskem delu so bile končane 4 partije. Najimnejše je bilo med dr. Astalošem in Vidmarjem ml. Igrala sta znano varianta ortodoksnega damskega gambita. Po zamenjavi težjih figur je sledilo trikratno ponavljanje istih potez, s čemer je bila partija remis. Trajala je komaj dobro uri. Sorli je igral enako otvoritev nasproti dr. Tartakowerju izvrstno in dobil boljše pozicijo s sigurnim remijem. Sorli pa je hotel za vsako ceno zmagati in je po vrsti žrtvoval dva kmeta, kar proti igralcu Tartakowerjevega kova ne more dobro končati. Slednji je gladko zmagal v končnici. Tartakower je sam priznal, da še nikdar ni prišel tako pomeni do točke. Tot je proti Preinfalku igral kraljevi gambit. Slednji otvoritve ni igral dobro in je bel dobil močan napad. Preinfalk je prišel v hudo časovno stisko, v 10 minutah bi moral napraviti 16 potez, in je seveda gladko izgubil, čeprav Tot ni igral najboljšo. Laskerjeva varianta damskega gambita med Pircem in Foltysom je bila zelo burna. Pirc je po dobri otvoritvi dobil hud napad, a se je črni tako dobro branil, da je pozicijo izenačil in je moral bel pristati na remis.

Ostale partije popoldne še niso bile končane. Največje zanimanje je vladalo za srečanje med Szaboem in Kostićem. Po ruski otvoritvi je partija naknadno zavila v igro dveh skakačev. Kostić je kot črni za hitrejši razvoj figur žrtvoval kmeta, ki ga je pa pozneje dobil nazaj. Oba igralca sta opustila rohadu. Po generalni zamenjavi je nastala končnica, v kateri ima beli trdnjavo in konja proti trdnjavi in lovcu. Ob prekinitvi je položaj nekoliko ugodnejši za Szaboja, kljub temu pa ima Kostić dobre izgleda na remis. Kraljeva indijska partija med Nedeljkovićem in dr. Vidmarjem se je razvila v težko pozicijsko borbo. Nedeljković je igral tako previdno, da je črni le s težavo prišel do protiigrice. Nedeljković je moral dati za kmeta kvaliteto in je prekinil v položaju, ki je zanj brzokone izgubljen. Z dr. Trifunovićem in Furlanijem se

se znašla dva velika prijatelja španske otvoritve. Trifunović jo je danes igral kot beli še petič na tem turnirju. Furlani pa kot črni tretjič. Zato sta oba poznala hudomnost te otvoritve in je bila partija prekinjena v popolnoma izenačeni poziciji. Tudi v partiji med Broderjem in Steinerjem je bil na sporedu ortodoksn damski gambit. Črni je igral odlično, prevzel iniciativno in dobil za kmeta kvaliteto. Ob prekinitvi je položaj nejasen.

Pari v XII. kolu: Furlani — Vidmar ml., Foltys — dr. Astaloš, dr. Tartakower — Pirc, Preinfalk — Sorli, dr. Vidmar — Tot, Kostić — Nedeljković, Steiner — Szabo, dr. Trifunović — Broder.

Poljski polet preko Atlantika

Varšava, 22. aprila. AA. Meseca maja mislijo poljski letalci poleteti čez ocean. Po informacijskih listov se bo polet vršil z letalom potniškega tipa »Lockhead 14« Letalo bosta vodila pilota Makowski in Višekierski.

SOKOL

Navodilo motornim vozačem pri poklonitvi Sokola na Raketu. Opozarjajo se vsi, ki se bodo udeležili poklonitve na Raketu z motornimi vozili, da je za parkiranje določen prostor med gostilno pri Hladniku ter med trgovino Levstek & Oblak. Ker bi motorna vozila, ki bi parkirala drugod, ovirala prireditev, prosimo, da se vsi točno ravna po tem navodilu. — Sokolska župa Ljubljana.

Na sedaj načelstva zveze slovenskega sokolstva 12. t. m. v Beogradu je načelnik poljske sokolske zveze povabil vse sokolske zveze na tekme prostih vaj kj se bodo vršile v Varšavi konec novembra ali v začetku decembra t. l. Tekme bodo podobne tekam v Novem Sadu lani decembra. O udeležbi bo sklepala uprava savz za SKI.

Zveza bolgarskih telovadnih društev Junak proslavlja letos 40 letnico obstoja. Na proslavo bo povabila vse sokolske zveze in tudi naše sokolski savez; udeležbo naj se te proslave s telovadci in telovadkami in z nastopom na akademiji. O udeležbi in o številu udeležencev bo sklepala uprava saveza SKI.

Bolgarske učiteljice pridejo v goste

Ljubljana, 22. aprila

V nedeljo prispe s brzovlakom ob 20.24 uri v Ljubljano pevski zbor bolgarskih učiteljic iz Sofije. Ljubljansko učiteljstvo, ženske organizacije, stanovske organizacije ter druga prosvetna in kulturna društva jim pripravljajo prireden sprejem. Sodelovalu bo tudi vojaška godba. Takoj po sprejemu se bodo odpravile članice zbora k večerji in na prenočišče.

V ponedeljek si bodo ogledale Ljubljano. Ob 15. bo v Delavski zbornici sestanek bolgarskih žena s slovenskimi. Članica pevskega zbora bo predavala o delu in položaju bolgarske žene. Razgovor bo tolmčila gđc. Hočevarjeva. Zvečer ob 20. bo v veliki dvorani Filharmonije koncert bolgarske umetne in narodne pesmi. Nastopilo bo 60 učiteljic ljudskih in meščanskih šol iz Sofije in bolgarski narodni noši. Po koncertu bo v vseh kletnih prostorih restavracije Zvezde družabni sestanek, pri katerem bo pel slovenski vokalni kvintet. Ob tej priliki bodo zastopnice ljubljanskih ženskih društev posamezno pozdravile svoje bolgarske tovariške.

V torek se bodo pevke odpeljale z avtobusi na Bled. Za 15. uro je predviden njihov prihod v Skofjo Loko, kjer jim pripravljajo prav prireden sprejem, pri katerem bo sodelovala tamkajšnja vojaška godba. Na mestnem trgu jih bo pozdravil župan. Koncert bo ob pol 21. v telovadnici državne šole. Prej si bodo pevke ogledale škofjeloški samostan in šolo. Po večerji v restavraciji pri Ototu se bodo pevke odpeljale na prenočišče v Ljubljano.

V sredo ob pol 14. se pevski zbor odpelje z vlakom v Trbovlje. Javna oblast in društva jim pripravljajo prav prireden sprejem ter najugodnejše bivanje, da bodo pevke odnesle kar najlepše spomine iz Slovenije. Pri sprejemu bo sodelovala godba, Trboveljski slavček, predsedstvo občine in skupni moški zbori. Od kolodvoza se bo razvila povorka do sokolskega doma, kjer bo zakuska in sestanek učiteljstva z bolgarskimi učiteljicami. Mod zakusko bo pel »Trboveljski slavček«. Po koncertu ob 20. v Sokolskem domu bo večerja in zabavni večer, pri katerem bo sodeloval trboveljski orkester, trboveljski oktet, sopranistka Režika Korinčikova ter g. dr. Danilo Švara. Pevke se bodo odpeljale z vlakom ob 2. proti Beogradu.

Zaradi bolezni je obupal

Škofja Loka, 22. aprila

V sredo popoldne se je odigrala na Mestnem trgu v Škofji Loki tragedija mladega življenja. 25-letni mesarski pomočnik Milan si je pred leti nakopal kilo. Zdravil jo je, kakor je vedel in znal, a ni nič pomagalo; vse češče se mu je pojavljati tudi glavobol, ki je spravljal mladega fanta v obup. Že večkrat prej je govoril, da si bo vzel življenje, če se mu zdravstveno stanje ne izboljša. Glavobol, ki je mučil mladeniča zadnje čase kar neprestano, ga je bržčas pripravil do sklepa, da je svoje besede tudi izpolnil. Usodno sredo je prišel Milan v mesnico in iz prodajalne šel v šrambo. Trenutno nato je že preplasil domačo hčerko sredi. Hčerka je hotela gledat, kaj se je zgodilo, a v tem je počelo še enkrat. Milan se je ustroil v levo senco.

Na pomoč so takoj poklicali zdravnika dr. Homana, ki je po prvi pomoči odredil, da so Milana naložili na avto in odbrzeli z njim v Ljubljano. Do Ljubljane pa niso prišli, kajti že med vožnjo so spoznali, da so nesrečniku minute življenja štete. Avto so zato obrnili nazaj proti Škofji Loki in prispeli na dom prav v trenutkih, ko je Milan izdihnil...

Tragična usoda pridnega mladeniča je zbudila splošno obžalovanje. Pri škofjeloškem mesarju je delal osem let. Ves čas je bil v službi zelo vreden, tako da so ga imeli domači zelo rada in je živel v družini kakor med svojci.

Tri hude nesreče v Mariboru

Maribor, 22. aprila.

Z razbito glavo je obeležen na cesti 35 let stari posestnik Peter Znidarič iz Dragučeve pri Sv. Marjeti. S svojim kmečkim vozom, ki je bil natovorjen s koli za vinograd, se je vozil mimo koške opekarne. Sedel je vrh voza in je brzokone malo zadremal. Nenadno se je naglil čez stranico voza, tako da je izgubil ravnotežje in tresel na tla. Dobil je nevarne poškodbe na glavi. Mariborski reševalci so ga prepeljali v tukajšnjo splošno bolnico, kjer si zdravniki mnogo prizadevajo, da bi ga ohranili pri življenju. Nesrečnej si je hudo pretresel možgane.

Neki avstrijski avtomobilist je danes okrog 14. v bližini Dervuškove opekarne podrl na tla kolesarja. 64 let starega trgovca Franca Leveriča iz Počehove. Avtomobilist se je hotel izogniti drugemu kolesarju in je svoj avto močno okrenil, a tako, da se je pri tem zaletel v Leveriča. Trgovca je s kolesom padel pred prednji kolesi voza. Ves oblit s krvjo je obeležen na cesti. Tudi avto je bil močno poškodovan. Počili sta mu pnevmatiki na prednjih kolesih, skrvila sta se mu blatnika in precej se mu je poškodovata tudi prednja del karoserije. Zaradi tega avtomobilist Leveriča s svojim vozom ni mogel odpeljati v bolnišnico. Ko so prišli reševalci, so ga našli v hudi notranje poškodbe. Nemudno so ga prepeljali v bolnišnico.

Huda nesreča se je slednjič prip

Od kod ta rekla?

V vsakdanji govorici se skriva mnogo spominkov davne zgodovine, nekdanjih šeg in navad

V vsakdanji govorici je vse polno vsakdanjih ali manj slikovitih, bolj ali manj krepkih obratov, rek in izrazov, ki jih vsi uporabljajo, pa ne vemo, od kod prav za prav izvirajo. Od kod izvira n. pr. izraz

»priti na psa«?

V preteklih časih je veljal pes za sumljivo žival. Njegovo ime so pogosto uporabljali za označbo nečesa slabega in hudobnega, kar se je ohranilo do današnjega dne. Od 10 do 13. stoletja so odlične zločince kaznovali pogostoma s tem, da so morali javno nositi psa. To je pomenilo: kakor so tedanji obsojenci morali nositi meč, šibe, vrvi okrog vratu, kadar so jih vodili do morišča, tako naj visoki zločinec nosi tudi psa, ker je vreden, da ga ubijejo kakor psa. Kot posebno osramotil-

tev so smatrali, če so zločince obesili poleg psa. Iz kazni z nošnjo psa, ki so jo nalagali le globoko padlim osebam, se je sčasoma razvil rek: prišel je na psa. In to pomeni baš, da je nekdo globoko padel. Nič manj pogost govorni obrat ni

»dobiti košarico«.

Ta obrat se nanaša na star običaj iz prejšnjih stoletij. Včasih so srčne dame svoje izvoljence ponoči v košu dvigale v svoje sobe. Da bi se rešile vsiljivih snubačev se je tedaj često zgodilo, da je kakšna grajska gospodična spustila v globino koš z zrahljanim dnem. Na pol višine je ubožec potem padel skozi koš na tla. V 17. in 18. stoletju se je ta običaj že toliko omilil, da je dekle nezaželenemu snubcu poslalo koš brez dna kot znamenje odklonitve.

»S tem ni dobro češenj zobati«

pravimo o človeku, ki ne pozna šale. Ta rek poznajo po vsej Evropi. Prvotno je imel ta pomen, da se visokemu in strogo-mu gospodu ni dobro bližati, kajti takšni gospodje imajo navado, da mečejo jedra in peclje češenj človeku v obraz, črešnjevo meso pa sami pojedjo.

»Domov mu je posvetilo«

govorimo spet o nesrečniku, ki ga je nekdo z batinami pregnal. Nastanek tega obrata razlagajo s sledečim zgodovinskim dogodkom: Deželni grof turinški Herman je l. 1232. oblegel mesto Fitzlar, a brez uspeha. Ko se je odločil, da odide s svojo vojsko, so Fitzlarci zažgali na svojem obzidju slamnate snope, čes da mu bo ob njihovem svitu lažje najti pot domov.

Spredaj se jim klanjajo, zadaj jih tepejo

V Lienenču v južnem šansiju poslušajo kitajski veljak z japonskimi zastavicami v roki proglas japonske vojaške oblasti. Navzlic tej »vdanosti« kitajskega naroda do osvajačev, bodo ti sedaj zavoljo svojih zadnjih porazov vendarle morali zapustiti še zadnje postojanke v šansiju

Katastrofa sovjetskega polarnega brodovja 11 ladij, 1000 oseb in dragoceni tovari žrtev polarnega ledovja

V mednarodnih pomorskih krogih zasledujejo ta čas z napetostjo sovjetski eksperiment, ki stremi za tem, da bi se izvedla redna pomorska zveza med ledenim morjem in Vladivostokom vzdolž sibirske obale. V zadnjem času se množijo znaki, da se je ta eksperiment ponesrečil na takšen način, da je mogoče govoriti brez pretiravanja o pravi katastrofi sovjetske morske plojbe.

Po popolnoma zanesljivih norveških vesteh je skoraj vso rusko polarno brodovje zajeto v led tako, da mu večina ni rešitve. Samo nekaterim poedinim ladjam je uspelo, da so se vratile v Arhangelsk in Murmansk, ostank pa je posvečen pogubi. Že od novembra ni nobene vesti o šestih ladjah, ki so pod vodstvom ledolomilca »Lidikeja« odplule proti Vladivostoku. Radijskih zvez z njimi ni več, zaloge kuriva morajo biti že davno izčrpane. Ledolomilec »Sadko«, »Maligine« in »Sedov« so zaman odpluli, da bi našli te ladje, na katerih je poleg posadke tudi 250 potnikov. Zadnje vesti te reševalne odprave menijo, da je »Lidikeja« z ladjami, ki jih je spremljal, po vsej priliki z ledom odenalo proti severu.

Tudi druga skupina ladij z ledolomilec »Lenin« in tovornima parnikoma »Ilvenome« ter »Dicksonom« se je izgubila. Tu gre poleg ladij za dragocen tovar in za 300 potnikov. Končno se ni pojavil v nobeni obalni postaji tudi parnik, ki je v pozni jeseni zapustil Nansenovo deželo.

Avto podrl dve hišni pročelji

Nedaleč od Trutnova na Češkem je z lesom težko naložen tovorni avto na strmi, zaviti poti treščil proti dvema hišama in jima podrl pročelji. Vozač je kmalu potem zavoljo svojih poškodb umrl, dva delavca, ki sta sedela poleg njega, pa sta bila takoj mrtva. Neka ženska, ki je stala ob oknu ene izmed hiš, se je mogla rešiti s pravočasnim skokom skozi stransko okno na dvorišče. Preiskava je dognala, da so bile odpovedale zavore.

Smrt med avstralskimi ovčami

V grednji Avstraliji imajo ta čas hudo sušo, kakršne ni bilo v deželi že 36 let. Na tisoče ovac, ki predstavljajo največje bogastvo tega dela Avstralije, je poginilo. Če ne bo kmalu deževalo, postane katastrofa neizmerna. Istočasno s sušo so se pojavili v deželi veliki roji kobilic.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Z novo pomladjo se je začelo novo življenje tudi med ljubitelji kolesarskega sporta v Londonu. Silka nam kaže armado londonskih kolesarjev na nedeljskem oddihu

Kolesarski sport v Londonu

Lev in deček

V majhnem kraju v srednji Poljski je gostoval cirkus. Ko so njegov šotor podirali, je neki opiti mož povedel svojega 9-letnega sina do levje kletke in je vrata do te kletke odprl. Lev je dečka pobliksoma zagrabil in ga zvelkel v kletko. Preden je pritekla pomoč, je zver dečka raztrgala.

Sportnikova usoda Največji angleški nogometnik je umrl v bedi

Ime Stevea Bloomera je bilo postalo že legendarno. Angleška javnost se je začudila, ko je pred nekaj časa zvedela, da je Bloomer še živ. Imel je majhno, milostno službo pri svojem starem društvu Derby County, pomagal je oskrbovati igrišča in trenirati naštač, toda njegova pomoč ni mnogo zalegla, kajti mož je bil težko bolan in po smrti njegove žene mu je šlo čedalje slabše. Pred pol leta so njegovi prijatelji napravili zbirko in so ga poslali na potovanje s parnikom v Novo Zelandijo. Pred štirimi tedni se je vrnil in sedaj je v starosti 64 let umrl. Steve Bloomer je bil eden izmed največjih angleških in s tem svetovnih nogometnikov. Bil je nedvomno najboljši napadalec, kar se jih je rodilo na Angleškem. Od 1892. do 1914. je igral za Derby County, z enim samim

kratkim vrtnikom, ko je nastopal za Middlesbrough. Gotovo so danes igralci, ki mu enačijo po tehniki in taktiki, toda Steve je prekašal vse po brezprimerni natančnosti in silni probojnosti svojih strelov. Igral je z nagonom. Imel je svetovni rekord s 352 zadetki pri ligaških igrah in 28 na mednarodnih srečanjih, in šele pred kratkim je Dixie Dean ta rekord prekosil. Igral je za Angleže in Škoti se niso nobenega igralca tako bali kakor njega. Pri vsaki igri se je izkazal s kakšno senzacijo. Z njim so Angleži Skote potolkli 10 krat. 2 igri sta bili neodločeni in samo 3 igre so izgubili. Bloomer je bil deležen vseh časti, ki jih more dobiti kakšen angleški nogometnik. Navzlic temu je umrl v revščini in boleznih.

Richard Tauber naj plača alimente Pravi, da dunajsko sodišče zanj ni pristojno in da sam nima nobenega imetja

S senzacionalno alimentacijsko tožbo proti znamenitu tenorju Richardu Tauberju se je bavilo te dni dunajsko deželno sodišče.

Kot tožiteljica je nastopala Tauberjeva ločena žena Carlotta Vancontijeva, ki je trdila, da se je pevec l. 1930. pred notarjem obvezal plačevati ji za dobo deset let mesečno po 1500 mark. Za to se je žena izjavila pripravljena, da privoli v ločitev.

Nekaj časa je Tauber alimente točno plačeval, potem pa je vložil proti svoji bivši ženi tožbo, čes da je šlo pri tisti obvezi pred notarjem za izsiljevanje. Istočasno je zahteval, naj se mu že plačani alimentni obroki vrnejo.

V sedanjih tožbi zahteva ga Vancontijeva nadaljnje plačevanje alimentov. Tožba se nanaša na neko odločbo najvišjega sodnega dvora, ki pravi, da ima tisti, ki je bil pri-siljen skleniti neko pogodbo, v dobi treh let pravico zahtevati sodno razveljavljenje takšne pogodbe. Ker Tauber takšne zahteve v določenem roku ni postavil, zahteva njegova bivša žena, naj pač še nadalje plačuje. Za trenutek zahteva izplačilo 102.000 šilingov za že zapadle obroke.

Tauber, ki sicer ni prišel osetno na razpravo, je dal po svojem zastopniku izjaviti, da dunajskega sodišča ne smatra za poklicnega odločati v tej zadevi, kajti sedaj ima svoje stalno bivališče v Londonu in nima nobenega imetja. Razen tega pravi, da je bil tisti notarski akt sploh neveljaven, kajti

ko njegovi tožbi je bila njegova bivša žena zavoljo izsiljevanja kaznovana. Sodnik je odklonil vse dokazne predloge in je sklenil, da bo sodbo izrekel pismeno.

Amerika se neprestano oborožuje

Njena motorizirana vojska je pravkar dobila nov oklopni avto, ki je oborožen s topom

Jahta za Kemala Atatürka

Pred kratkim smo poročali o razkošni jahti »Savaronic«, ki jo je dala pred leti zgraditi neka ameriška milijonarka in je potem šest let tičala v hamburški luči. Te dni je jahta nenadno odplula in bilo je mnogo ugibanja, kam se je usmerila. Sedaj pa poročajo, da jo je kupila turška vlada in jo namerava kot darilo ljudstva pokloniti državnemu predsedniku Kemalu Atatürku. Ze v bližnjih dneh se to »Savaronic« iz Southampton, kjer se sedaj mudi, vrnila v Hamburg. Tu jo bodo nekaj preuredili, posebno kar se tiče notranje opreme. »Savaronic« je po svoji zunanosti in notranji opremi najrazkošnejša jahta, kar jih je kdaj bilo.

Devet razbojnikov pobegnilo

Na velikonočno nedeljo je v varšavski kaznilnici devet razbojnikov napadlo paznike, premagali so jih in nato zbeželi. Vso policijo so poslali za njimi. Enega izmed hunccev so stražniki, ker se na poziv ni hotel ustaviti, ustrelili, pet so jih ujeli, tri pa dolelej zamen iščejo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Ali mi lahko priporočate družbo, pri kateri ste se zavarovali?«

»Celo zelo! Je dvanašt let sem pri njej zavarovan in doslej se mi ni zgodilo še nič hudega!«

»Kaj pa je to, Petreček? Tvoja domača naloga?« »Oče« je dobesedno tako napisana kakor naloga tvojega brata! — »Imava istega očeta, gospod učitelj!...«

A NEKDOTA

Neki angleški igralec po imenu Bland je dobival same majhne vloge in še v teh jo je pogostoma polomil.

Nekoč bi moral reči besede: »Lord, grof je pobegnil!« Planil je na oder in vzkliznil: »Lord, grofa so ujeli!«

»Ne tako!« mu je zašepetal sufler.

»Ne tako!« je ponovil za njim Bland.

»Obglavili so ga!«

»Pobegnil je! Pobegnil! Pobegnil!« je zavpil sufler, kolikor glasno je mogel.

»Obglavili so ga,« je ponovil trdovratni igralec, »in tako je mož pobegnil.«

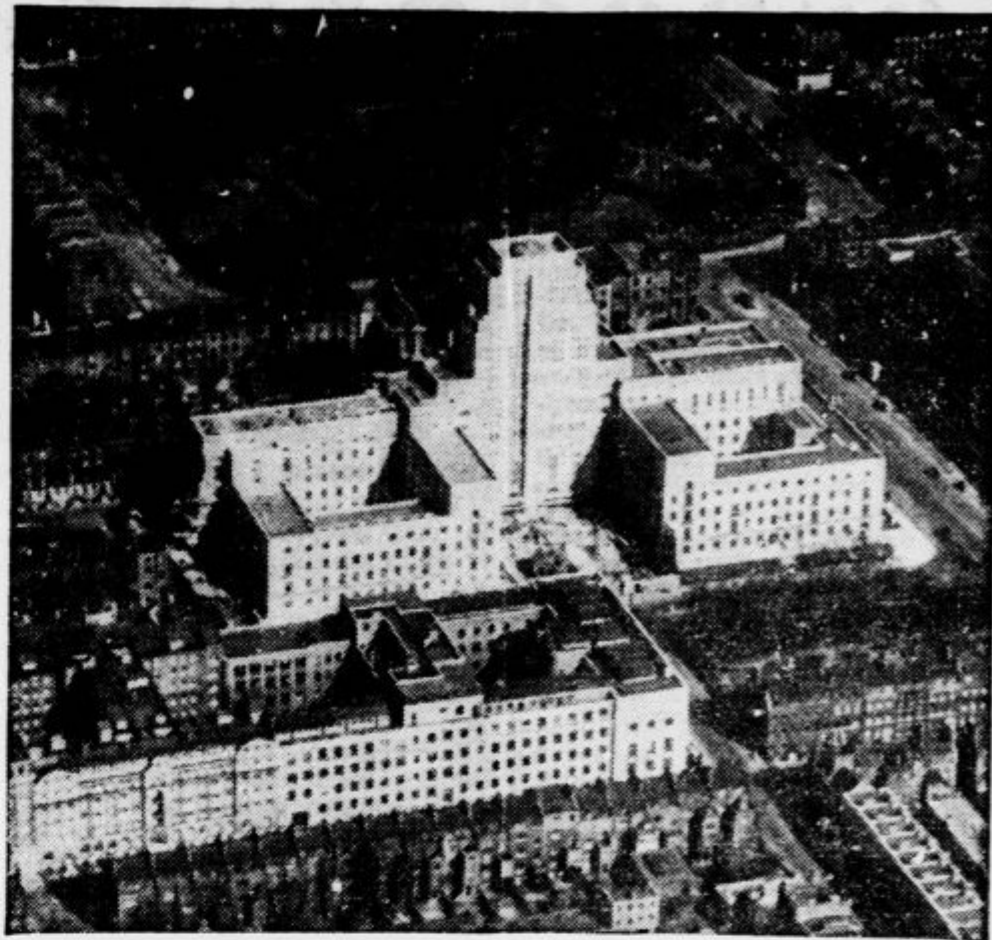
VSADAN ENA

»Srečni dečko! Izgubil je svoje dekle in star gospod mu je dal kovača, da bi svojo žalost utopil!«

(Everybody's weekly)

Prvi londonski nebotičnik

London je velika in moderna metropola, vendar pa se more šele sedaj pohajati, da ima svoj prvi nebotičnik. Zgradili so ga v sestavi nove vseučiliške naselbine v bloomburyjski četrti in se dviga 18 nadstropij visoko

Kulturni pregled

»Večni studenci« Alojza Gradnika

Pesniški profil Alojza Gradnika je zlasti po knjigi »De profundis« jasno začrtan in ustaljen. Z novimi zbirkami mu pesnik dodaja samo manjše poteze in odtenke, ki pa ne spreminjajo osnovnih značilnosti na podobi Gradnikove pesniške umetnosti: že pred omenjeno dotedaj najzrelejši in najenotnejši zbirko je Gradnik pokazal nekatere odlike in karakteristike, ki ga ločijo od ožjega kroga županičeve Moderne, zlasti pa od novoromantično usmerjenih pesnikov. V nadaljnjih zbirkah so se te poteze samo še bolj pregledno izrazile in ustvarile profil pesniške individualnosti, ki stoji sama zase v vsej slovenski poeziji in predstavlja eno njenih največjih in umetniško najpomembnejših vrednot.

Najznačilnejše lastnosti poezije Alojza Gradnika bi bile na kratko (in po poročevalcih sodbi) naslednje: Njegova pesem izhaja iz izrazito moške osebnosti, od njen moštvi, v korenito moškemu smislu strastni in borbeni značaj. Pesnikova stvarjalna narava kaže obilno emocionalno plast, ki pa se ne izraža v široki čustvenosti, marveč prodira po nekaki, dejali bi, od volje in uma zavestno omejeni strugi ter ob ne posebej prodornem sodelovanju uma ustvarja poezijo, ki kaže svojske spojitve refleksivnega in emotivnega elementa. Na zunanjo označuje te pesmi nekako realistično gledanje, ki pa si ustvarja posebne vrste simbole. Stalno je Gradnik bližji starim (in večnim) pesnikom kakor pa modernistom in sodobnim poetičnim vseh mogočih smeri. Pesniku te vrste poezija ni neigračka in ne naivna eksperimentiranje, marveč resen izraz osebnega doživljanja sveta; poezija oznanja višjo, nadobesno poslanstvo.

Dr. Alojz Gradnik je ondan po pravici omenil kot svoje večne sopotnike Prešerna, Goetheja, Danteja, Michelangela. Najsi se, kakor je umerno, poslužuje današnjega posniškega jezika, ki je pod vplivom novjših struj mnogo bolj niansiran in najsi je večini bližji simbolizmu, kakor pa klasičnemu realizmu Prešernove poezije, je vendar Alojz Gradnik najizrazitejši sodobni nadaljevalec Prešernove pesniške linije. S Prešernom ga družijo poleg moštve note in klasičnega mišljenja stari romantični stimulansi njegovega pesniškega doživljanja, strastnost, ki ji ne najde utehe in jo sublimira v umetniške in verske vzore, odnos do smrti in zavest pesnikovega poslanstva. S Prešernom vred ima hladen pogled v iluzije človeškega življenja. Gradnik ni pesnik romantičnega tipa, tudi ne videc, preok in klacar; njegov pesniški svet je za razliko od županičevega mnogo ožji in zato enovitejši. Če je županičeva poezija bližja muziki, je Gradnikova bližja slikarstvu in plastiki; k temu vtisu nas zapeljuje tudi Gradnikova formalna odmerjenost in ne posebno gibljiv, včasih morda namenoma raskav jezik. Motivno vsebino njegove poezije bi lahko razdelili v več skupin, izmed katerih so najznačilnejše: erotika, smrt, mati, zemlja, domovina in narod, občutje minljivosti, večnost, Bog. Gradnik tudi ni pesnik vedrine in optimizma; preko njegovih življenjskih podob pada sanca melanholije. Prav tako ni pesnik temnoglednega značaja; njegov skriti ideal utegne biti heroično premaganje življenja in usode ob spoznanju, da je osnovni ton življenja bolel, ne pa vedra radost. Tudi Gradnik — prav kakor sleherni resnik pesnik — zajema največ iz svojih mladostnih spominov, odtod njegov topli odnos do matere in do domačega kraja.

V novi zbirki »Večni studenci« je izšlo nad petdeset, po pretežni večini še neobjavljenih pesmi. Tudi zanje utegne v bistvu veljati splošna karakteristika, ki sem jo skušal orisati v prvih odstavkih tega poročila. Izmed motivov prevladuje v tej knjigi motiv smrti in minljivosti. Teče skozi triptih: »Mrtvi mater«, zazveni v bolestnem spoznanju »Zime«, pada na božične motive, vztrapeče kakor poslednja misel v refleksivnem »Klicu«, je osnovni motiv pe-

smi »Stara ura govori«, čutimo ga v gorjupi izpovedni pesmi »Poslednji gost«, ki primerja pesnikovo srce z zapuščenim gostilno ob pozni nočni uri, ko samo še čaka poslednjega gosta, da bi »tihu zaklenil dur«. Ta motiv je seveda v »Pesnikovi smrti«, dihi minljivosti zaznavamo v tertiinah »Prišel bo čas«, v mehkih verzih »Mimo naju teče čas«, v sonetu »Postaja na romanju«, v dveh nagrobnih napisih in domačega v vseh pesmih velikega cikla »Kmet govori«.

Erotični motivi so v tej zbirki že redkejši, vendar se nekateri pridružujejo najboljše vrste v Gradnikovi poeziji, tako zlasti »Pogovori«. Pesnikov idejni odnos do življenja in njegovih skrivnosti izraža pomenljiva, v simbolično poglobljena izpoved »Večni studenci«, pesem v kateri pesnik združuje človeka in večnost, dalje »Klice«, trije domovinski soneti (»Slovenska zemlja«, »Triglavi« in »Trubare«), pesem »Septembrski žrtvam«, »Na Grin-tovcu«, »Smučarjeva jutranja molitev« in tudi nekatere pesmi v ciklu »Kmet govori«. Priroda in njeno dogajanje dobiva simboličen pomen v pesmih »Drevo«, »Fontana in vodni curek«, »Kraška pomlad«; iz te pesmi, kakor tudi iz baladno močne »Noč vseh svetih in Brdih«, zveni klic domače zemlje, ki potem prehaja v ciklu »Kmet govori« v nekaj fortissimo. Posebno mesto zavzema v tej knjigi božični motivi in pesem »Grešnica in Marija«; v dveh pesmih te vrste je pesnik naslonil na češko narodno pesem. Prav tako ima posebno mesto »Vilanova balada«.

Najpomembnejši in najznačilnejši donek »Večni studenci« je celotnemu zakladu Gradnikove poezije je že nekajkrat omenjeni ciklus »Kmet govori«. »Kmet« v »Komu vse govori kmet? Domači grudi, nevesti, detetu v zibelki, sinu, materi, zemlji, plugu, hlapcu, drevesu, sodniku, učenjaku, duhovniku, menihu, kparju, pokojni ženi, svojemu krogu, mastilem, Bogu, sebi; ciklus zaključeta dva motiva: »Kmet molči« in »Vstajenec« oba komponirana na temno vizijo smrti in večnosti. Že pregled naslovov prida da je pesnik strnil v ta ciklus cel razgled po življenju in da se v njem pleto vse življenjske niti: od prirode in njenih sil do socialne in gospodarske stvarnosti, od domače grude do abstraktnih idej, ki dopolnjujejo kmetov svet (religiozne in moralne ideje). Gradnikov kmet je kajpak idealizirana podoba človeka, ki stoji v tesni zvezi z zemljo. Če ga hočemo do dna označiti, se moramo vrniti k pesnikovi velikončni izjavi: »Hotel sem povedati, da ni globle in iskrenejše povezanosti od povezanosti s krvjo in zemljo, da ta povezanost ni pri nobenem drugem družbenem sloju tako očitna in tako občutna kakor pri kmečkem in da imajo vsi čustveni elementi, na katerih je zgrajen odnos kmetu do zemlje in družine, skoro religiozno posvečenje«. Kakor je župančič v svoji »Dumie« najgloblje izrazil mitos slovenske zemlje in usodo človeka na nji, je Gradnik v ciklu »Kmet govori« posegel najgloblje izmed naših pesnikov v posvečeni odnos kmetu in zemlji ter ga razširil od grude in stvarnega življenja v metafizično dojetje vesoljnega in kozmičnega v prastari in večni zavisnosti kmetu od obdajajočega ga sveta.

Osem lesorezov Božidarja Jakca je dalo Gradnikovim pesmim diskretno, obenem pa vprav dopolnjujočo spremljavo. Jakac se s svojimi ilustracijami temo približuje Gradnikovim pesniškim vizijam in dosega odlične grafične učinke. Tudi ta in zlasti še ta primer zgovorno pričuje, kako se prav tehnika lesoreza s svojo dvobarvnostjo in s svojimi osenčenji prilaga značaju pesniške knjige in posebej še take poezije, kakor je Gradnikova. Jakac je tu ponovno dokazal, da ni samo vzgleden umetnik lesoreza, marveč da je tudi poetično čutečega duha. S tem je samo izpolnil knjigo, katere pesniška govorica se pretaka v apartni opremi.

Zapiski

»Življenje in svete« bo prihodnje številko, ki izide obnem, ponedeljskim »Jutrom«, delno posvetilo spominu pisatelja dr. Hinka Dolence, čigar 100 letnica rojstva potече dne 1. maja. O tem že nekoliko pozabljenem spisku notranjskih gozdov in kraške burje piše v daljšem, obilno ilustriranem članku njegova vnukinja Gizela Dolence. Avtorica objavlja v svojem članku tudi marsikaj novega o sloveski osebnosti svojega deda in utemeljeno zagovarja revizijo sodbe o njegovem literarnem pomenu, saj ga dr. Slodnjak v svojem »Pregledu slovenskega slovstva« omenja le mimogrede kot »sotrudnika Tavčarjevih »4000«. Za naslovo »Stran je številke je izdelal slikar-grafik E. Justin portret dr. H. Dolence dr. A. Debeljaka na je »notranjskemu Dolence« posvetil spominski sonet. — V tej številki se bo zaključila razprava dr. Maksa Kremžarja o kačem piku in strupu; seveda bodo tu tudi Dumasovi »Trije mušketirji« v »Noretranderovimi« ilustracijami. Izmed ostalih člankov naj omenimo A. Debeljaka donek o tržaškem dramatik in publicistu Rinu Alessiju (s sliko). Številko bodo zaključile obitajne rubrike Fotoarmat Filatelija, iz filmskega sveta, Praktične novote, Križanka.

Prešernov »Krst pri Savici« v esperantskem prevodu razprodan. Kakor smo izvedeli, je bila prva naklada (5000 izvodov) Vahnovskega esperantskega prevoda »Krst pri Savici« razprodan v teku enega tedna. Ta rekordni uspeh je posledica dejstva, da se je že v subskribiciji priglasilo 4600 inozemskih esperantistov. Ljubljanska esperantska založba pripravlja drugo naklado v podvojenem številu izvodov.

Oton županič v bolgarskem prevodu. Sofijski časopis »Izkustvo i kritika« je objavil v marčevem zvezku prvotno dveh pesmi Otona županiča: »Zemljevida« in »Slapac«. Prevel ju je znani pesnik Dimitar Pantelejev. V beležki pod črto je omenjeno, da sta to prva bolgarska prevoda iz poezij Otona županiča.

»Slovenska knjiga«. Našim »sestnikom« se je pridružila v zadnjem času revija »Slovenska knjiga«, ki izhaja v Kamniku in redakciji pisatelja Ivana Albrehta. Novi mesečnik je združen z izdajo štirih izvirnih knjig in zastopa v naši revijalni književnosti tendenco, pospeševati izvirno domačo produkcijo. Koinko mu bo to uspelo, ne moremo sklepati po prvih dveh številkah, ki sta do sedaj izšli. Mislimo, da se tudi ostale naše

kulturne revije zavzemajo za izvirno literaturo, razlika je samo v tem, kako se postavljajo kriteriji za kakovostno presojanje domačega slovesnega pridelka. V tem pogledu to vloga »Slovenske knjige« očitneje je, le ob sklepu prvega letnika in izdaji napovedanih štirih knjig. — V najnovejši številki »Slovenske knjige« je izšel začetek razprave univ. prof. dr. Franceta Vebra »Idealizem in svetovni nazor«, dalje prizor iz Golarjeve endeejanke »Moj prekrasni«, črtica Mimice Končeve »Z naše Golgothe« in nadaljevanje povesti Jožeta Kranjca »Obraz v oknu. Liriko zastopajo Mara J. Tavčarjeva, Tone Čufar in Marijana Zeljeznova-Kokalj.

»Popotniki« je priobčil v 7. do 8. številki med drugim razpravo dr. Stanka Gogale »Pedagoška teorija«, polemiko VI. Majhna »Lutetilska izobrazba in življenje« ter več pedagoško praktičnih doneskov, med njimi: Antona Ferlina »O prostem razrednem razgovoru«, Fr. Wieserjeve »Čitanje in pisanje v elementarnem razredu«, Franja Čička »V živi prirodi«, M. Menceja »Sprejem učencev v pomočni razred«, Loiza Zupanca »Slovenska narodna pripovedke«, Zanimiv je tudi prispevek Rudolfa Horvata »Jubilej mojstra slovenske vezane besede in šolac«, v katerem skuša pisec premotriti pesniško delo O. županiča z vidika pedagoške prakse. Novo gradivo obdeluje Drago Vončina v članku »Kmetički pouk v višji ljudski šoli«.

Zbrane spise Momčila Nastasijevića, nedavno umrlega srbskega pesnika in pisatelja pripravljajo njegovi prijatelji in častilci v Beogradu. Določenih je devet knjig, ki zberejo Nastasijevićeve še neobjavljene filozofske sentence, drame, proze, eseje in tri pesniške zbirke. Ureditev zbranih spisov so prevzeli Branislav Miljković, M. M. Pešić, Desimir Blažević.

Najnovejši zvezek »Srpskega književnega glasnika« prinaša med drugim nadaljevanje študije o Ivi Andriću od prof. dr. Nikole Mirkovića in konec Stajčeve študije o Borisu Stankoviću. Izmed ostalih člankov ulegne zanimati dr. Drag. Stronjčevića prispevek k življenju »Karadordja«.

Prodiranje češkoslovaški književnosti v tujini. »Srpski književni glasnik« poroča: V holandskem prevodu sta izšla dva sloveča češka domana: Karla Čapka »Vojna z močerad« in Ivana Olbracht »Nikola Šuhaj«. Po podatkih prof. A. Pražaka je v danski jezik prevedenih že okrog 50 češkoslovaških del, v švedskega pa okrog 30. Pri tem sploh niso všteta češka dramatska

del. Čapkovi »R. U. R.«, »Bela bolezen« I. dr. Langerjeva »Periferija«, »Kamela skozi oči šivanke« in »Konjeniška patrola«, Wernerjevi »Ljudje na ledeni plošči« si pridobivajo kar zapovrstjo evropske

odre in sicer ne glede na politično usmerjenost posameznih držav nasproti češkoslovaški. To je najzanesljivejši znak, da sprejemajo češkoslov. literaturo res le po njeni literarni vrednosti.

S P O R T

Jugoslavija—Ljubljana

Jutri ligaška tekma z drugim najboljšim nogometnim predstavnikom Beograda

Spored v nacionalni ligi bo jutri kompleten. Spet se po kratkem odmoru začne borba za točke. Po razporedu igra naš ligaš doma z beograjsko Jugoslavijo.

Beograščani! To bo spet zanimivo! Drugi vodilni klub naše prestolnice je doslej puščal točke v Ljubljani. Ali bo jutri tudi tako? Tudi Jugoslavija ima hude brige s svojim moštvom, vendar niso v taki zadregi kakor mi. Preteklo nedeljo so poskusili novo napadalno vrsto v prijateljski tekmi proti Bati, ki pa se kljub mnogim talentom ni obnesla. Za jutri pa bodo sestavili tako moštvo, ki jih ne bo — po njihovem prepričanju — izneverilo v Ljubljani. Bržkone bodo nastopili v obrambnem triu: Spasić, Lukić-Andjelković, kril vrsta še ni znana, med tem ko bosta tvorila hrbtenico v napadu Zečević in Petrović. Seveda ni izključeno, da ne bodo gostje nastopili s pomlajeno napadalno vrsto, toda tudi v tem primeru bo ojačena z izkušenimi starejšimi igralci.

Vse dosedanje tekme z Jugoslavijo so bile zelo zanimive, enkrat je bila igra celo preostra. Vsakokrat je odločala razlika samo enega gola, zato so bili gledalci v napetosti do zadnjega žvižga. Ker se je odločila Jugoslavija da hoče odnesti obe točki iz Ljubljane, a ker so pike potrebne tudi nam, bosta moštvi dali vse iz sebe. Našim so pike res potrebne, bolj kakor Jugoslaviji. Gostje ne morejo več doseči I mesta, za zadnje jim tudi ne grozi nevarnost.

V predtekmi bo nastopilo moštvo jeseniškega Bratstva. Bratstvo je znano kot agilno, ambiciozno in ostro moštvo, vendar se ne sme dati zavesti preko meje, kakor je bilo navadno za Jeseničane. Ta-

kratni gost je bila rezerva našega ligaša, ki bo jutri nastopila v revanši proti Bratstvu ob 15. Začetek glavne tekme bo ob 16.30.

Domači prvenstveni spored

Razen velikih ligaških tekem, v katerih bo jutri zaposlenih spet vseh 10 klubov, bodo mnogo in marsikje igrali tudi v domačem prvenstvenem tekmovalju.

Glavna pozornost je obrnjena jutri v tej konkurenci na tri finalne tekme za naslov prvaka LNP, ki šteje že za VI. kolo v tem tekmovalju. To pot bodo te tekme vse izven Ljubljane, in sicer v Čakovcu med CSK in Kranjem ob 13.45 na igrišču CSK, v Celju med Celjem in Mariborom ob 16 na igrišču Celja in v Mariboru med Zelezničarjem in Hermesom ob 15.30 na igrišču Zelezničarja.

Razen teh glavnih prireditelj v prvenstvu LNP pa bodo še naslednje tekme za točke med nižjerazrednimi in juniorskimi moštvii:

v Ljubljani: Svoboda—Hermes jun. ob 10 in Ljubljana—Slovan jun. ob 11.15, na igrišču Ljubljane; Moste—Korotan ob 10.15 in Slavija—Grafika ob 16 na igrišču Mladike; Adria—Mladika ob 16 na igrišču Adrije; Jadran—Reka jun. ob 10 na igrišču Jadrana in Mars—Korotan jun. ob 10 na igrišču Ilirije;

v Mariboru: Maribor—Zeleznikar jun. ob 13 in Slavija—Lendava ob 16.30 na igrišču Zelezničarja;

v Trzinu: Ljubeli—Radovljica ob 15, in v Kamniku: Kamnik—Disk ob 16.

„Triglaviški dan“

Pri Staničevi koči je danes že vse živo. Razen naših so v teku četrtka prispeili pod Triglav tudi že češkoslovaški in italijanski tekmovalci, včeraj pa tudi Nemci, med katerimi je prišlo še pet novih udeležencev, večinoma iz okolice Beljaka. Na startu za to najtežjo in najlepšo tekmo v smuku na naših tleh bodo torej zbrani številni znani mednarodni tekmovalci, med katerimi se bo skupno z našimi gotovo razvila ogorčena borba za prva mesta. Nekaj posebnega bo tudi tekmovalje v smuku za dame, ki so pri nas zaradi pomanjkanja konkurence razmeroma zelo redke.

Prijatelji planin in smučanja se ponovno vabijo na obisk te zadnje letošnje smučarske prireditve. Kdor bo hotel gledati tekmo nekeje s proge, mora odpotovati že danes popoldne, ostali pa, ki bi jo hoteli spremljati na cilju, bodo imeli najugodnejšo zvezo z nedeljskim izletniškim vlakom. Snežne prilike so v triglaviških gorah sedaj prav ugodne. Prireditelji opozarjajo smučarje, naj se zaradi morebitnih plazov pri vzponu na Staničevo kočjo držijo desne strani, pri sestopu pa leve. Na cilju seveda ni nobene nevarnosti.

Pridite v čim večjem številu, kajti odhajajoča zima je zdaj še posebno lepa.

Prva kolesarska dirka

Jutri od pol 14. dalje na znani podutiški krožni progi

Marsikdo bo jutri pohitel na progo iz Siske skozi Koseze, Podutik, na podutiški klanec in dalje proti Dravljam, da prisostvuje prvim letošnjim kolesarskim dirkam, ki jih prireja na tej krožni progi »Hermesova« kolesarska sekcija. Pa tudi izlet sam je posebno ob lepem vremenu v teh prijaznih krajih ljubljanske okolice prav prijeten.

Ob pol 14 bodo otvorili dirke novinci, 10 minut za temi bodo startali juniorji in ko bodo ti prevozili 32 km, bodo nastopili v konkurenci prvorazredni dirkači na 64 km dolgi progi, t. j. na osemkratni vožnji proge čez podutiški klanec. Huda in močna konkurenca je najavljena od strani hrvaških dirkačev, beograjska »Fortuna« pa je poslala Ljubljancema Karla Lavriha, ki je njen član.

Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad bo v restavraciji pri Martincu (poleg Gasilskega doma v Zg. Šiški), kjer bosta tudi start in cilj. Dirke bodo v vsakem vremenu.

V nekaj vrstah

V četrtek je z avtomobilom odpotoval naš znanj motociklistični dirkač

Ludvik Starić

ki se bo jutri tamkaj udeležil velike mednarodne motociklistične dirke. Kljub temu, da bo konkurenca v tej dirki zelo huda, upamo, da bo »letječemu Kranjcu« in večkratnemu prvaku sreča mila tudi to pot in bo spet enkrat častno zastopal naš motociklistični sport v tujini. Starić je bil za 15. maja povabljen tudi na mednarodno motociklistično dirko v Prago, katere se bo najbrže tudi udeležil. Razen tega je prejel še več laskavih vabil iz Češkoslovaške, Italije in Avstrije.

Sportni Zagreb in sportni Beograd sta si spet v laseh,

in sicer to pot zaradi lahke atletike. Kakor znano je JLAS na zadnjem obnem zboru poveril izvedbo letošnje balkanlade, ki jo moramo organizirati pri nas, beograjskemu lahkoatletičnemu podsavezu, Aranzama »e« v začetku poteka dovolj v redu, ko pa so prišla na plan finančna vprašanja, je JLAS sporočil v Beograd, da tamkaj brez njegovega pristanka ne smejo trošiti nobenega denarja. Stvar se je palogama tako zaostila, da je nedavno beograjski lahkoatletički podsavez zahteval od saviza popolno polnomočje glede reševanja vseh vprašanj, ki se nanašajo na organiziranje te prireditve. Izbran je bil poseben odbor, ki bo v kratkem postavil spomenico s podrobno utemeljitvi-

zaradi tega ne sme manifesti noben gorenjski klub. Poda, bo zavzel tudi svoje staljske napram savezu zaradi izreka kazni nad tekmovalci in odborniki GZSP. — Pridite vsi, ki vam je pri srcu sport in delo GZSP! Sportna društva in sokolske edinice, včlanite se v GZSP oziroma v JZSS in dokažite, da je središče zimskega sporta Gorenjska.

Kolesarska podzveza Ljubljana (Službeno). Za sodnika pri kolesarski dirki Hermesa sta določena gg. Plankar Ivan in Pogačar S., kot delegata pa gg. Butinar in Bezaj. Dalje se obveščajo vsi gg. odborniki naj se za letos čimprej verificirajo, ker sicer ne bodo imeli pravice sodelovati pri dirkah. Vsi nastopajoči kolesarji pa se opozarjajo, naj vozijo po pravilniku Kolesarskega saveza.

II. propagandni table-teniški turnir SK Mladike bo v nedeljo 24. t. m. v Salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem. Za ta turnir vlada veliko zanimanje, kar dokazujejo že številne prijave zagrebških in ljubljanskih klubov. Za prva mesta so razpisani lični pokali, ki so jih darovali g. ban dr. Natlačen, baron Codelli, in SK Mladika. Za osala mesta bo več praktičnih daril, ki so jih darovali razne ugledne ljubljanske tvrdke. Ker se je prijavilo k tekmovalju več najboljših zagrebških in ljubljanskih igralcev, obeta biti borba za prva mesta zelo napeta. Vabljeni so vsi ljubitelji tega sporta, zlasti z Most, da bi s tem pripomogli do večjega sportnega razmaha v tem delu mesta. Brez vstopnine!

SK Ljubljana. Danes ob 19.30 naj bo ligino moštvo pred kavarno Emona. Postave liginega rezervnega in juniorskega moštva so na običajnem mestu.

SK Reka. Jutri ob 9 naj bodo igralci I. moštva kakor tudi juniorji na našem igrišču.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 23.: Nočna služba. Red A.

Nedelja, 24.: Zadruga nad zadrugo. Izven.

Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Izpit za življenje. Premiera.

Premierski abonma.

Streicherjeva burka »Zadruga nad zadrugo« bo nudila dobrodošlo razvedrilo vsem tistim, ki iščejo v gledališki zabavi in oddiha. Komika burke je situacijska, komični so tudi različni značaji, povezani v kratkočasno dejanje, ob katerem se gledalec hoče počuti od srca nasmejejo. Izro bodi igrali v nedeljo zvečer po nižjih cenah.

Premiera Škvarčinove komedije v treh dejanjih (4. slikah) bo v ponedeljek za premierski abonma. »Izpit za življenje« igra z velikim uspehom gledališče ruskih emigrantov v Beogradu. V glavnih vlogah gostujejo svetovno znana umetnika Grečeva in Pavlov. Ti vlogi bosta kreirala pri nas Nabokova, ki je osvojila v zadnjih letih interes občinstva s svojimi, z neizprtim humorjem in čudovito realistično označenimi karakternimi liki; ter Škribinek ki ga bomo imeli po daljšem premoru zopet prišlo videti v prikupni vlogi kjer mu je dana možnost raznaha v ustvarjanju zanimivega značaja. Nadalje bodo igrali: V. Juvanova, Danilova, Levartjeva ter: Jan, Stupica, Sever in Saincin. Režiser in inscenator: inž. Stupica.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota 23.: Madame Sans Gene. Premiera.

Premierski abonma.

Nedelja, 24.: Prodana nevesta. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Zaprti.

Komponist Grün, je zložil k Sardoujevi duhoviti komediji izza časa Napoleona glasbo, ki je spremljava številnih, kot muzikalne točke obravnavanih monologov in dialogov. »Madame Sans Gene« je perica ki postane vojvodinja in spozna v Napoleonu svojega dolžnika za nekdanj oprano perlo. V delu bo pela glavno partijo Poličeva, Napoleona bo igral Janko. Fouchéja Peček, Lelebra Zupan, Neipperga Gorski, Eliso Smerkolova in Karolino Japljeva. V inscenaciji bo uporabljen krožni oder. Režiser: prof. Šest, inscenator inž. Franz, dirigent: ravatelj Polič.

Valy Heybalova in Gostiša, dva mlada mnogo obetajoča pevca, bosta nastopila v nedeljo zvečer v »Prodani nevesti«. Partijo Kecalja bo pel ravnatelj Betetto. Oba pevca sta njegova učenca ter bosta pela prvi partiji v »Prodani nevesti«. Njuna nenavadna nadarjenost vzbuja najlepše upe za njihovo pevsko karijero.

MADIRSKO GLEDALIŠČE

Sobota 23.: ob 20. Slehernik. Red B. Nedelja, 24.: ob 15. Pod to goro zeleno. Znižane cene. Ob 20. dva ducata rdečih rož. Znižane cene.

Pod črno krinko

Sevet se je zadnja leta zgrajal nad zornimi, zločinskimi tajnimi družbami, ki so v Ameriki izvršile vrsto vnebovpljivih zločinov. Ameriška policija, ki slovi po svoji spretnosti in pogumu, se je s skrajnimi naporii zmanj trudila, da bi razbila zločinska gnezda v Chicagu in drugih ameriških velenostih. Odkar je bil ugrabljen Lindberghov sinček, se je v Ameriki združilo vse, kar je dobrega in poštenega, da pomaga javnim organom iztrebiti tajne zločinske družbe, ki so prava sramota današnje civilizacije.

V to službo se je stavila tudi filmska industrija, ki zna v Ameriki vedno zagrabiti aktualne probleme in po svoje pripomoči k javnemu pouku. Tako je sloveča filmska tvrdka Warner Bros izvršila sloveči film »Pod črno krinko«, ki se v originalu imenuje »Black Legion« — »Črna legija«. Ameriško občinstvo je film sprejelo z napeto pozornostjo in z velikim odobravanjem in kritika je pohvalila smeli realizem v tem filmu. Pravkar je film prispeil v Ljubljano, kjer bo nedvomno vzbudil enako veliko pozornost kakor v drugih mestih.

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

Ležal je skrit za skalovjem. Neskrbni glasovi so ga bili opozorili, da je prišel v bližino Blondinovih ljudi, zato je tu čakal, da napoti njegov čas. Kraj se je ujemal z mešančevim opisom: raven, okrogel prostor, kamor se je iztekala soteska, z vseh strani obdan s skalami, ki so nalik zvonikom štrlele v nebo. Ko so padale prve sence, je videl može, kako hodijo okrog in krmlijo konje. Visoko zgoraj je videl brv. Kolikor je mogel spoznati, je sestajala iz dveh vzporedno napetih vrvi, med katerima je bila, nekoliko niže, takisto z vrvmi pričvrščena deska. In okraj brvi, ki je odstop sličila pajčevini, je stala kamenita koč, kjer se mu je bilo srečati z Blondinom na končni obračun in kjer je Guera čakala njegove pomoči.

Ko se je znočilo, so zakurili taborni ogenj. Toda zgoraj ni bilo nikjer videti luči. Ako je imela koč okrog, vseokoli niso gledala v Hawkovo stran; in če je imela na tej strani vrata, so bila gotovo zaprta. Naj je še tako čakal in opazoval, nikjer se ni posvetila sveča ali svetilka. Čez nekaj časa je puhnil iz dimnika gost roj isker. Hawk je še nekoliko potrpeč, kajti noč še ni bila dovolj napre-

dovala, da bi bili tudi tisti deli steze, ki so se vili okrog napuščenih skalnih robov, odeti s temo. Kar je videl on iz svojega skrivališča, so utegnili videti tudi može v taboru. Blondino in Zambó sta bila tako in tako na boljšem od njega, zato ni hotel vabiti še drugih, naj se udeležijo igre.

Dva moža sta prihajala po soteski v tabor; videl je, kako sta pri ognju stopila s konj. Duhovnik in sel, ki ga je bil jezdil poklicat!

Pustila sta živali tu in krenila na stezo, ki je vodila kvišku. Tako sta prišla skoraj tik mimo Hawka. Ujel je nekaj tihih, komaj razumljivih besed iz ust duhovnika, ki je s težavo govoril in s težavo hodil; očitno je bil silno utrujen. Vodnik ga je hitro potolažil: »Samo minuto še, oče. Takoj bova zgoraj.« Kdo ve, ali je duhovnik slutil, čemu ga potrebujejo?

Šla sta dalje in izginila v temi. Hawk je spet stopil iz skrivališča, prisluhnil, ali ne gre kdo iz tabora za njima. In se jel nato previdno tipaje vzpenjati navkreber. Kdaj pa kdaj je slišal nad seboj glasove: duhovnikov glas, ki je povpraševal o nevarni poti in vodnikov glas, ki mu je prigovarjal. Napredovala sta le počasi. In Hawk je prav tako počasi hodil za njima ter zdaj pa zdaj obstal, da se jima ne bi približal. Tako tesno jima je bil za petami, da je slišal vsako besedico, ki sta jo izpregovorila.

Noč je postajala temna kakor v rogu. Duhovnikov spremljevalec je prižgal šibico za šibico; slabotni plamenčki teh vžgalic so osvetljevali

ozko stezo pod njunimi nogami in zevajoči prepad ob strani.

»Upal sem, padre, da prideva semkaj še za dne —«

»Ali nimate svetilnic?«

»O pač, le olja nam je zmanjkalo. Saj vidite, kraj je tako od rok. Celotno svetlobo so bili že vsi požgani. Toda nikar vas ne bodi skrb, pot je varna — pozor, padre!«

Hawk je začel prestrašen vzklik; toča prsti in zrahljanega kamenja se je usula po navpični steni. »Grozno!« je duhovnik zamrmral. »Če to ni blaznost —«

Hawk ni smel prižgati šibice. Tipaje se je moral vzpenjati kvišku, z rokami in nogami iščoč opore na skalni steni. Približal se jima je in plezal za njima. Bila sta preveč zaverovana vase, da bi bila utegnili paziti nanj, čeprav jima je bil tik za petami.

Razdalja ni bila več velika; po dnevi bi bil človek opravil pot v četrt ure. Zdaj je trajalo dvakrat toliko, preden sta onadva, ki sta bila spredaj, dospela do brvi.

V kameniti koč, ki se je stiskala med skale, je želela Guera na klopi v kotu, odmaknjena od ostalih, kolikor je dovoljevala tesni prostor, in si z drhtečimi rokami zakrivala obraz. Od same utrujenosti in obupa toliko da ni omedlevala. Se nikoli ni bila prebila na konju tako mučnih dolgih ur. Naporna, dolga ježa iz Bluesmoških hribov v Nacional in ure obupa od Nacionala do tega strašnega kraja so ji bile vzele vse moči.

Stara čarovnica z bodečimi, drobnimi, rdečo obrobjenimi očmi in dolgimi rokami, ki so nalikovalе zverskim šapam, jo je sprejela z zasmehom in psokami in se hudobno hihitla, ko je videla deklino prestrašeno, široki pogled. To potuhnjeno, odurno bitje je Blondino ogovarjal z besedo »matič«.

Mati in sin pa nista bila sama. Razen njiju je bil tu še Zambó, pošast Zambó, bolj podoben živali kakor človeku. Večji od navadne moške postave, da, celo večji od samega Blondina, a manj širok in težak, kipeč od telesne moči; beleč z rdečimi očmi, kakor jih imajo beli kunci, hkrati pa s surovim, ploščatim obrazom čistokrvnega zamorca. Govoriti ni mogel, toda neme ustnice so se mu pačile v režaj, od katerega je Gueri kri zastajala v žilah, in njegove boljšee očmi so govorile tem zgovornejši jezik. Gluh je bil in ni slišal ničesar, vendar je pa razumel vsako besedo, ki jo je kdo izrekel. Njegova navzočnost se ji je zdelala še groznejša od navzočnosti ostalih. Kar visel je na Blondinovi ustnici, kadar je vodja govoril, in zapadla smisel njegovih besed, še preden so bile izrečene. Skušala je gledati proč od njega, toda oči so ji bile kakor priklenjene nanj. Od ledij navzgor je bil nag, izvzemši rdečo plavto, ki je imela na sredini luknjo, da je mogel vtakniti glavo skozi njo. Velikanski slammik z raztrganimi krajevci, ki so mu viseli na mesnatih obraz, je dopolnjeval njegovo prikazen. Nenehoma se je smejal s svojim strašnim smehom, toda z debelih ustnic ni bilo slišati glasu.

MALI OGLASI

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Na Kurečček
voz avtobusa v nedeljo 24. t. m. ob 8. zjutraj izpred Mesnega doma. Prijave tel. 30-98. 10230-18

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Stenograf (-ko)
s perfektnim znanjem hrvaške in nemške stenografije, sprejme industrijsko podjetje v provinci. Posredovanje pod šifro »Posavina« na Publicitas, Zagreb. 10205-1

Postrežnico

pridno in pošteno iščem. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 10220-1

Posredovalnica

Ogrinc
Aleksandrova 7-11, telefon 31-09 rabi več kuharice, tiskarice, služkinj in orožniške kuharice. 10204-1

Frizerje in vajenke

sprejme salon »Slavica«, — Miklošičeva 6. 10219-1

Mladega

črkoslikarja
dobrega risarja takoj sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 10229-1

Mesarski pomočnik

izkušen v izdelavi vseh mesnih izdelkov samostojno, — dobi mesto. Poštenost pred pogoj. Franc Ocvirk, mesar in prekajevalec, Povšetova ulica 38, Ljubljana. 10204-1

Službe išče

Vaška Beseda 50 par davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Prvovrstna

krojčica
se pripravlja na dom za šivanje plaščev, kostumov in oblek kakor tudi za otroke. Gregoričeva 7a, Pogačnik. 10215-2

Boljše dekle

z znanjem nemščine, samostojnega gospodinjstva, kuhanja, želi dobro mesto k mali boljši obrtni. Pomoč na področju Jutra v Trbovljah pod »Takom«. 10227-2

Med mestom

in deželo
posreduje »Jutro« malih oglasov. 10237-33

JANKO TIČEK

IN NJEGOV OČF

Sama sreča, da ima steklenko s seboj!

Džimi nameri pipico na kapitana in pritisne. Šššš... Močan curek brizgne možu v obraz, kapitanu se zaleti — še malo, pa bi ga zadušilo!

Kupuj domače

blago!

Franc Spachta

TRG. ZASTOPNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 24. t. m. ob 4. uri popoldne izpred mrliske veže Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Wien, dne 22. aprila 1938.

WEISS LUIZE

v imenu vseh sorodnikov

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

Zasluge

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Za din 2.500
Dopisi: »ANOS« Maribor, — Črna 6. — Priročnik. 10102-3

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Mali avto
dvo., — vedel, dobro ohranjen kupim, samo od takega, ki ga proda zaradi nakupa novega. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 10126-10

Potniki

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Zastopstvo

ali komisijsko založbo dobro idejega, predmeta, iščem. Imam lastne prostore za dam bančno jamstvo. Pisarne ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Rentabilno 200«. 10212-5

Agilni zastopniki

v dravski banovini dobi pri veliki zavarovalnici službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zasluge«. 10089-3

Gospodje zastopniki

Kdo se želi pridružiti kot zastopnica? Odpotujem v ponedeljek z avtomobilom. Mala kolekcija — malo računam. Ostronik, Pasaza-Nebošičnik. — Zgledite se nujno. 10224-5

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen — prodam. Oglejati samo dopoldne. Ribia ul. št. 4 — Din 450. 10120-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Koparno banjo

emalirano 172 cm, kupimo takoj. »Interpromet«, Florjanska ul. 26. 10153-7

Pridelki

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Pomaranče

odlične letne jaffa in italijanske, prispelo. Ugodna cena na suhim slivam, figam, rinfuzi! »Veletrovinna južnega sadja« — Ljubljana, Tršičeva 48. 10217-33

Seno

sladko, poljsko, preležano, v vagon naloženo 9.000 kg. garancirano težo, kupi — Kirbič, Celje. 10137-33

Kupuj domače

blago!

Franc Spachta

TRG. ZASTOPNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 24. t. m. ob 4. uri popoldne izpred mrliske veže Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Wien, dne 22. aprila 1938.

WEISS LUIZE

v imenu vseh sorodnikov

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Večje število parcel
kompleksov posestev, gozdov, trgovskih in pa stanovanjskih hiš ter vil, ima napredni gradbeno strokovno izobražen posredovalec

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Te lefon 3733. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za nasvete brezplačno na razpolago. 2520

8-stanovanjsko hišo

v velikim vrtom za gostino, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 10124-20

Lepo posveto

v Ribnici, t. j. nova šaga min. stopje olje ter 2 travnila in več stavenih parcel v Ljubljani, prodaja Jos. Oražem, Ljubljana, Moste. 10123-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Kolesa

načrtovalski modeli v veliki zbirki od D. 10 do 150 dalje. Na voljo: imam tudi otročka dvokolesa. Nove ugovorne Ljubljana, Tršičeva c. 36. nasproti Gospodarske zveze. 9944 11

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Vloge

na knjižice in tekoče račune obrestujejo najugodnejše posojila dajajo proti zadostnemu kritju

vrednostne papirje

kupujejo, prodajajo, lombardirajo in posojajo: Hranilnica dravskih banovine Ljubljana — Maribor — Celje — Kočevje 203-16

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice Ljubljanske, približno 200.000 din prodamo za takojšnjo gotovino. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Industrija 9789«. 10232-16

Bančno kom. zavod

MARIBOR
Aleksandrova cesta 40
kupi takoj in plača najbolje hranilne knjižice bank in hranilnic vrednostne papirje: 3% obveznice, bone, srečke, delnice itd. valute vseh držav. Prodaja srečk državne razredne loterije 174-16

Kupuj domače

blago!

Franc Spachta

TRG. ZASTOPNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 24. t. m. ob 4. uri popoldne izpred mrliske veže Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Wien, dne 22. aprila 1938.

WEISS LUIZE

v imenu vseh sorodnikov

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

10237-33

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Solnčno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vzhodom oddam. Tršičeva 37-1. 10193-23

Sobico

s posebnim vzhodom takoj oddam. 110 din. Tršičeva c. 81-1. 10210-23

Prazno sobo

čisto in suho oddam za malodraslim. Mirje — Kolezijska Riharjeva 2. 10218-23

Sobo

z dvema posteljami in posebnim vzhodom oddam. — Mestni trg 5-11. 10213-23

Konfortne sobe

s souporno kopalnico, v novi hiši v centru mesta, blizu kolodvorskega s t. majem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 10231-23

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Lepo prazno sobo

ali garsonjero v centru — iščem. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Prazno«. 10208-23a

Obrt

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Slava Gril

Kreme in knjige o kozmetiki, Cesta na Rožnik 29. 10200-30

KLISEJE

END IN
FOTOGRAFAR
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

NSERIRAJ

V »JUTRU«!

Sprejememo mojstra

absolventa tekstilne šole, ZA MEHANIČNO TKALNICO SVILENEGA BLAGA V NOVEM SADU.

Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe